

Bestemmingsplan Hunebedcentrum

Vastgesteld

Opdrachtgever:
Gemeente Borger-Odoorn

Grontmij Nederland B.V.
Groningen, 15 oktober 2015

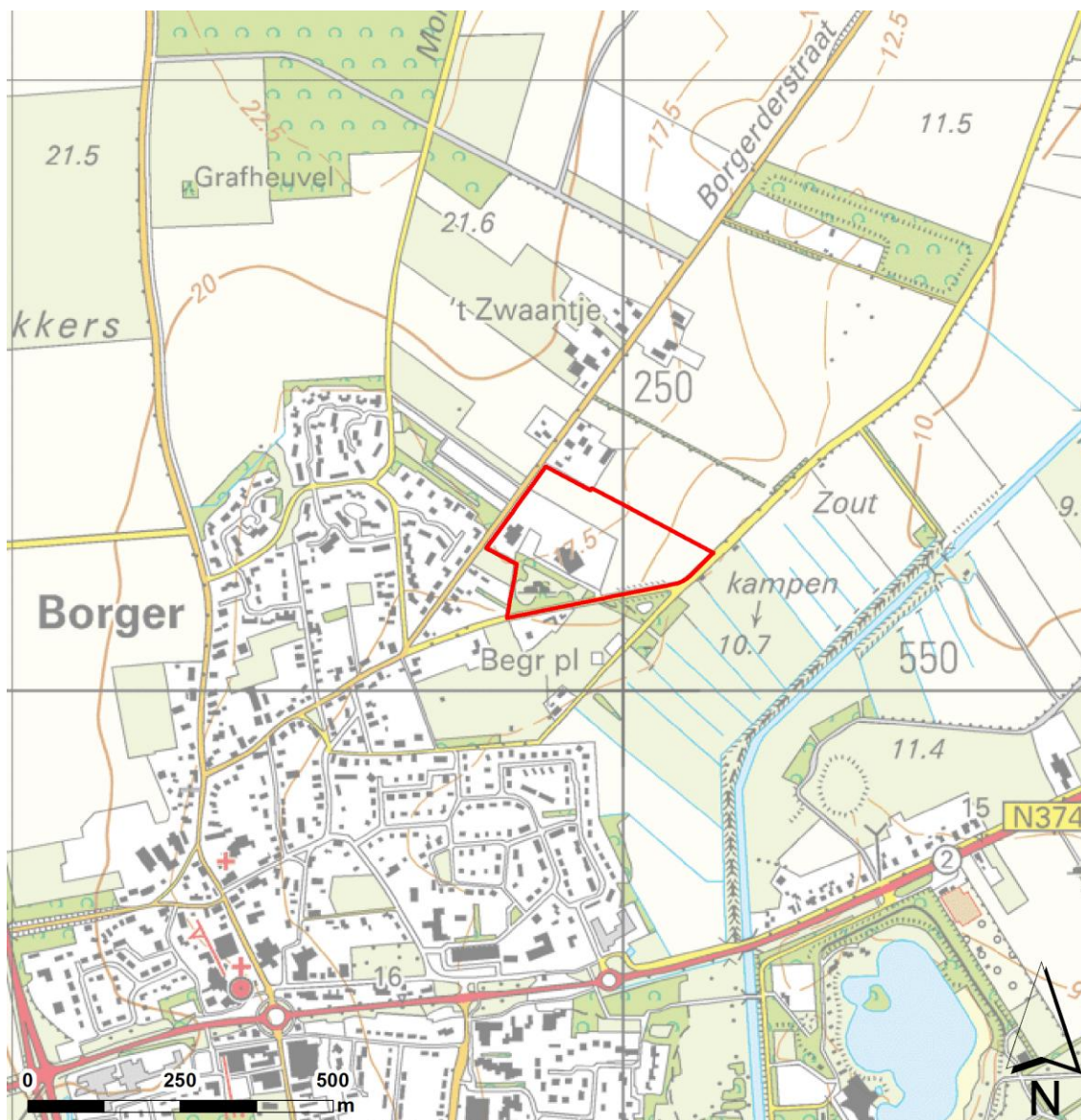
Verantwoording

Titel : Bestemmingsplan Hunebedcentrum
Status : Concept
Projectnummer : 311850
Referentienummer : NL.IMRO.1681.00BP0017-VG02
Revisie : 03
Datum : 15 oktober 2015

Auteur(s) : drs. H. Praamstra; mr. T. Janse
E-mail adres : hans.praamstra@grontmij.nl
Gecontroleerd door : mr. T. Janse
Goedgekeurd door : drs. ing. J.W. Popken
Contact : Grontmij Nederland B.V.
Rozenburglaan 11
9727 DL Groningen
Postbus 7057
9701 JB Groningen
T +31 88 811 66 00
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Vigerend bestemmingsplan	7
1.3	Overzicht onderzoeken	7
1.4	Leeswijzer	7
2	Beleidskader	9
2.1	Europees en Rijksbeleid	9
2.2	Provinciaal beleid	9
2.3	Gemeentelijk beleid	12
3	Huidige situatie	15
3.1	Plangebied	15
3.2	Ontwikkeling Hunebedcentrum	15
3.3	Bezoekersaantallen	17
3.4	Ontsluiting en parkeren	19
3.5	Landschap en cultuurhistorie	22
4	Planbeschrijving	25
4.1	Beleidsplan 'Werken aan een sterk merk'	25
4.2	Parkeren	26
5	Milieuaspecten	31
5.1	Bodem	31
5.2	Water	31
5.3	Archeologie	34
5.4	Natuur	35
5.5	Bedrijven en milieuzonering	37
5.6	Verkeer	38
5.6.1	Duurzaam Veilig	38
5.6.2	Verkeersveiligheid	38
5.6.3	Verkeersaantrekkende werking	39
5.6.4	Parkeren	43
5.7	Geluid	44
5.8	Luchtkwaliteit	47
5.9	Externe veiligheid	47
5.10	M.e.r.-beoordeling	48
6	Juridische vormgeving	51
6.1	Toelichting, verbeelding en regels	51
6.2	Artikelgewijze toelichting	51
6.3	Verbeelding	53
7	Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid	55
7.1	Economische uitvoerbaarheid	55
7.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	55

Plangebied en omgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het huidige bestemmingsplan 'Nationaal Hunebedden Informatiecentrum' dateert van 2002. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening is de gemeente verplicht om haar bestemmingsplannen eens in de tien jaar te herzien (actualiseringsplicht). Daarom is het noodzakelijk om voor het Hunebedcentrum een nieuw, geactualiseerd bestemmingsplan op te stellen.

Enerzijds wordt in dit bestemmingsplan de huidige ruimtelijke situatie worden vastgelegd. Anderzijds wordt er ruimte geboden voor een aantal nieuwe ontwikkelingen:

- Verbetering van de parkeersituatie door het vergroten van het parkeerterrein;
- Toestaan van bijgebouwen tot een maximum van 300 m². Het Hunebedcentrum is van plan om de archeologische vondsten uit het gebied Daalkampen II te reconstrueren op het buitenterrein van het Hunebedcentrum (herbouw oorspronkelijke boerderijen).
- Daarnaast heeft het Hunebedcentrum ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen het beleidsplan 'Werken aan een sterk merk' opgesteld. In dit plan wordt aangegeven welke doelen worden nagestreefd zodat het centrum zich kan ontwikkelen als museaal merk. In het kort komt het er op neer dat het centrum zich breder wil ontwikkelen. De volgende wensen van het Hunebedcentrum zijn na onderzoek planologisch inpasbaar gebleken en daarom meegenomen in de actualisatie van het bestemmingsplan:
 - Avondopenstelling tot 22:30;
 - Het houden van evenementen op het terrein (maximaal 9 dagen).

In de afbeelding op nevenstaande pagina is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied komt overeen met het plangebied van het huidige bestemmingsplan.

1.2 Vigerend bestemmingsplan

In het plangebied is het volgende bestemmingsplan van kracht. Door de provincie is goedkeuring onthouden aan de bijgebouwenregeling.

Bestemmingsplan	Vastgesteld	Goedgekeurd	Bestemming(en)
Nationaal Hunebedden Informatiecentrum	28 juni 2001	22 januari 2002	- Museale voorzieningen - Bos

1.3 Overzicht onderzoeken

Voor de totstandkoming van het bestemmingsplan zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd, waarvan de resultaten op hoofdlijnen in dit bestemmingsplan zijn verwoord. De volgende rapportages zijn als separate bijlagen opgenomen:

- Toetsing Flora- en faunawet, Buro Bakker, oktober 2013;
- Toetsing EHS, Grontmij, september 2013;
- Akoestisch onderzoek Hunebedcentrum te Borger, Grontmij, november 2013;
- Archeologisch bureauonderzoek Hunebedcentrum te Borger, Grontmij, december 2012.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 en 3 is aandacht besteed aan de huidige situatie en het voor dit bestemmingsplan relevante provinciaal en gemeentelijk beleid. In hoofdstuk 4 is vervolgens aandacht is aan de milieuaspecten en de daaraan verbonden onderzoeken. In hoofdstuk 5 wordt een beschrijving van het plan gegeven. In hoofdstuk 6 en 7 komen de juridisch bestuurlijke aspecten en de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid aan de orde.

2 Beleidskader

2.1 Europees en Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Daar streeft het Rijk naar met een aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Bij deze aanpak hanteert het Rijk een filosofie die uitgaat van vertrouwen, heldere verantwoordelijkheden, eenvoudige regels en een selectieve rijksbetrokkenheid. De Structuurvisie is op 13 maart 2012 vastgesteld en heeft de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit vervangen.

Het Rijk laat de verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal over aan provincies. Dit houdt in dat de betekenis van de nationale structuurvisie voor het onderhavige bestemmingsplangebied zodoende zeer beperkt is. Het relevante beleidskader wordt gevormd door provincie Drenthe en de gemeente Borger-Odoorn, zie hiervoor respectievelijk de paragrafen 2.2 en 2.3 van deze toelichting.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De nationale belangen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte die juridische borging vragen, zijn geborgd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Dit besluit is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen en zorgt voor sturing en helderheid van deze belangen vooraf. Met het Barro geeft het rijk onder meer aan dat ingezet wordt op zuinig ruimtegebruik.

Gezien de ligging van het plangebied en de aard van het plan vormt het Barro geen directe relevantie voor dit bestemmingsplan.

2.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie 2010

Het ruimtelijk beleid van de provincie Drenthe is verwoord in de Omgevingsvisie Drenthe (vastgesteld juni 2010). Deze Omgevingsvisie is hét strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe en beschrijft de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe voor de periode tot 2020. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein.

In de Omgevingsvisie wordt de volgende missie verwoord: "Het koesteren van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe, passend bij deze kernkwaliteiten." De kernkwaliteiten van Drenthe zijn:

- Rust, ruimte, natuur en landschap;
- Oorspronkelijkheid (authenticiteit, Drents eigen);
- Naoberschap;
- Menselijke maat;
- Veiligheid;
- Kleinschaligheid (Drentse schaal).

Er zijn vier 'systemen' die in de ogen van de provincie de dragers zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe:

- Sociaal-economische systeem;
- Watersysteem;
- Natuursysteem;
- Landbouwsysteem.

Voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe moeten deze vier systemen 'robuust' zijn. Een systeem is robuust als een verstoring als gevolg van een ontwikkeling geen significante gevolgen heeft voor het functioneren ervan. Binnen de robuuste systemen staat de ontwikkeling van de betreffende hoofdfunctie (wonen, werken, water, natuur of landbouw) voorop. Dit betekent dat de ontwikkeling van andere functies geen significante negatieve invloed mag hebben op het functioneren van de hoofdfunctie. Voor alle ontwikkelingen, dus ook die van de hoofdfunctie, geldt dat de ruimtelijke kwaliteit er door moet worden versterkt. In sommige situaties komen twee robuuste systemen samen, met mogelijk conflicterende belangen. In die gevallen is het van belang maatwerk te leveren met betrekking tot de gewenste ontwikkeling.

Ecologische hoofdstructuur

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de EHS is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid. Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de 'nee, tenzij'-benadering. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen uitsluitend worden toegestaan als er groot maatschappelijk belang aan de orde is en er geen redelijke alternatieven zijn.

Het toetsingskader voor de EHS verloopt via de volgende stappen:

1. Indien de ruimtelijke ingreep niet in de EHS ligt, dan is het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur niet van toepassing.
2. Indien de ruimtelijke ingreep wel in de EHS ligt dan dient nagegaan te worden of de ingreep een significant negatief effect heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. De wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS zijn gebiedsspecifiek en door de provincies vastgelegd in hun ruimtelijke en/of natuurbeleid. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast kan bepaald worden door middel van ecologisch onderzoek. Indien de ingreep geen significant negatief effect heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS, kan de ingreep op basis van het EHS-beleid plaatsvinden.
3. Indien de ruimtelijke ingreep wel leidt tot een significant negatief effect is nadere toetsing noodzakelijk (toetsing maatschappelijke belang, alternatieven en compensatie).

Recreatie

Drenthe wil een topspeler zijn op de (binnenlandse) toeristische markt. Hiervoor is het van belang dat Drenthe in haar diversiteit een totaalproduct aanbiedt dat onderscheidend en van hoogwaardig niveau is. Een totaalproduct met veel variatie, aansluitend op de behoeften van de hedendaagse toerist en leidend tot een bruisend Drenthe.

Het is van belang om in dat toeristische totaalproduct Drenthe te investeren. De provincie wil dat het bestaande aanbod van verblijfs- en dagrecreatie en de huidige toeristisch-recreatieve infrastructuur kwalitatief wordt verbeterd en vernieuwd. De focus ligt op de diversiteit en de kwaliteit van het toeristische product. Niet méér van hetzelfde, maar juist het creëren van toegevoegde waarde ten opzichte van het bestaande toeristische product. De markt wordt uitgedaagd om nieuwe, aansprekende concepten te ontwikkelen die passen bij de kernkwaliteiten van Drenthe.

De provincie wil het toeristisch-recreatieve netwerk vervolmaken door de recreatieve 'hotspots' beter onderling te verbinden of met steden en (natuur)transferia binnen Drenthe. Voor de recre-

atieve bereikbaarheid willen we sterker inzetten op kleinschalig openbaar vervoer en fiets, voor het verkeer van en naar centrale ontmoetings- en informatieplaatsen.

Mobiliteit

Voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe is het van belang gunstige vestigingsvoorwaarden te creëren waarmee Drenthe kan concurreren met andere regio's. Dit vraagt om een goede bereikbaarheid. Mobiliteit heeft ook een belangrijke sociale functie: een goede bereikbaarheid van sociale voorzieningen, zorgvoorzieningen, onderwijsvoorzieningen en recreatieve voorzieningen draagt bij aan de ontplooiingsmogelijkheden van de inwoners van Drenthe.

Voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe is het van belang gunstige vestigingsvoorwaarden te creëren waarmee Drenthe kan concurreren met andere regio's. Dit vraagt om een goede bereikbaarheid. Mobiliteit heeft ook een belangrijke sociale functie: een goede bereikbaarheid van sociale voorzieningen, zorgvoorzieningen, onderwijsvoorzieningen en recreatieve voorzieningen draagt bij aan de ontplooiingsmogelijkheden van de inwoners van Drenthe.

Gestreefd wordt naar een optimale en veilige bereikbaarheid. In het verkeers- en vervoersbeleid zijn normen voor reistijd en veiligheid opgenomen voor de verschillende schaalniveaus van infrastructuur (internationaal, regionaal en lokaal). De samenhang en de betrouwbaarheid van de netwerken voor auto, openbaar vervoer, fiets en goederen zijn van provinciaal belang, evenals de verknoping van het regionale netwerk met het (inter)nationale netwerk. Het beleid zoals vastgelegd in het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (PVVP, 2007) blijft onveranderd van kracht.

Hunzevisie

Het Hunzedal vormt de grens tussen het relatief kleinschalige Drentse beek- en esdorpenlandschap en het open veenkoloniale agrarische landschap met zijn lintbebouwing en wijkensstructuur. Kenmerkend voor het Hunzegebied is dat vrijwel overal de overgang van de Hondsrug naar het dal goed is te zien. Binnen het Hunzeproject worden alle plannen en initiatieven in het gebied op elkaar afgestemd. Een belangrijke drager voor dit project is de Hunzevisie (1995). Deze visie beschrijft een grootschalige natte natuurontwikkeling rond de Hunze. De specifieke schone kwelsituatie (water dat in de Hondsrug inziigt komt hier aan de oppervlakte) maakt dit gebied hiervoor zeer kansrijk.

Doelstelling is het herstellen en weer zo natuurlijk mogelijk maken van het watersysteem van de Hunze in combinatie met drinkwaterwinning, waterberging en natuurontwikkeling. Mede door de overstromingen in Noord-Nederland (1998), nam de invloed van het 'ruimte voor water' beleid toe. De combinatie van natuurontwikkeling, drinkwaterwinning en waterberging leverde uiteindelijk de benodigde steun voor de terugkeer van de Hunze naar de oorspronkelijke situatie.

Sinds 1995 zijn in het stroomgebied langs de Hunze meerdere natuurontwikkelingsprojecten in ontwikkeling genomen of gerealiseerd. Door de grootschalige functieverandering heeft er veel kavelruil plaatsgevonden. Aan de zuidoevers van het Zuidlaardermeer, waar de Hunze in uitmondt, zijn tal van nieuwe gebieden ingericht voor waterberging en natuur, deels in combinatie met woningbouw en recreatieve voorzieningen.

Tussen Gieterveen en voorbij Spijkerboor is in 2002 en 2003 de hermeandering van de Hunze gerealiseerd in de deelgebieden Annermoeras, Elzemaat en Duunsche Landen. Op een aantal plaatsen zijn combinaties gemaakt met waterwingebieden. Zuidelijker wachten het Voorste en Achterste Diep nog op uitvoering van de hermeandering en natuurontwikkeling. In de Hunzevisie is specifiek ingegaan op de situatie Voorste Diep. Aangegeven is dat het herstel van het kleinschalige natuurrijke beekdallandschap goed ontsloten moet worden via wandel- en fietsroutes. Het recreatieve belang is hierbij groot.

Het inrichtingsplan Voorste Diep (2002) is opgesteld in opdracht van Waterschap Hunze en Aa's. Voor drie deelgebieden is aangegeven hoe het Voorste Diep optimaal ingericht kan wor-

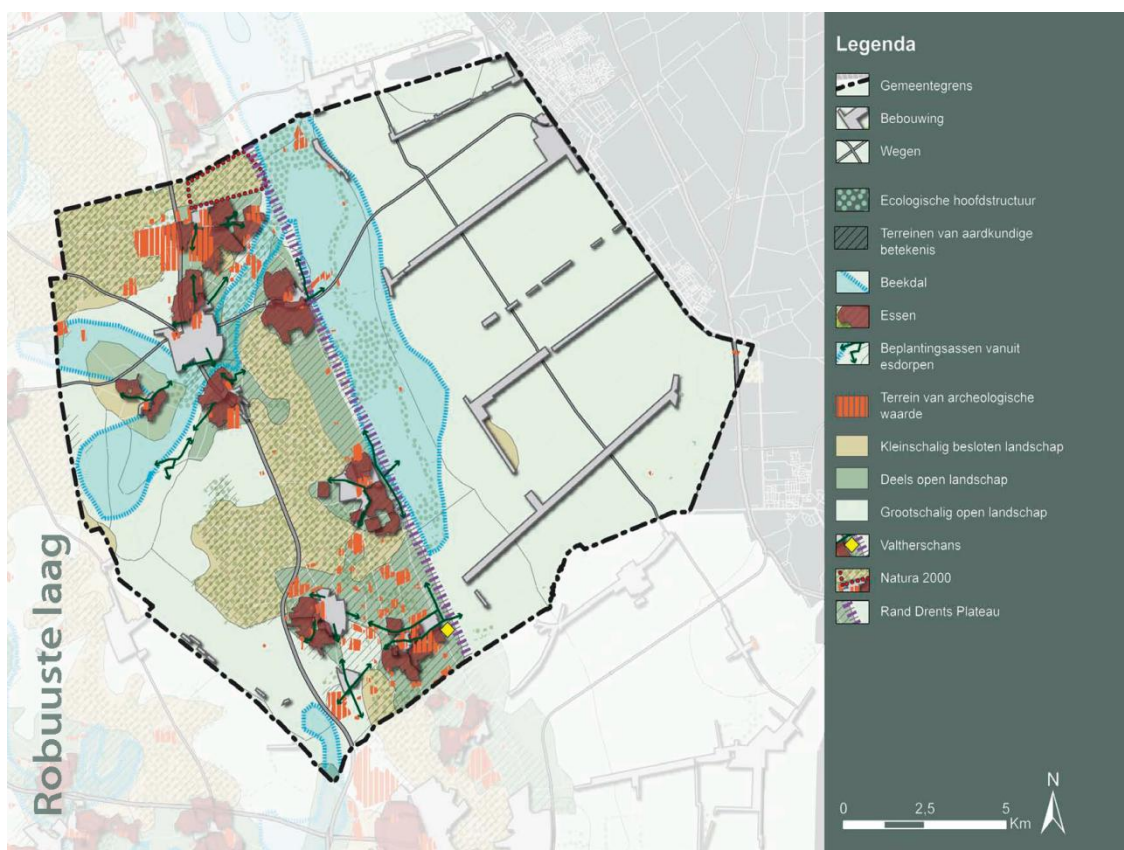
den. In de Bronnegermaden wordt de inrichting afgestemd op natuurontwikkeling in combinatie met waterberging. Rond Borger (de 'flessenhals') zijn in 2007 maatregelen genomen om een betere waterhuishoudkundige inrichting van het gebied te creëren, de bestaande overlastsituaties in Borger op te lossen en het gebied op te waarderen op gebied van beleving en recreatie. Maatregelen in de Mandelanden zijn gericht op het vasthouden en tijdelijk bergen van water.

2.3 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Borger-Odoorn

De structuurvisie geeft de strategische ruimtelijke visie op de ontwikkeling van het grondgebied van de gemeente Borger-Odoorn voor de komende 10 jaar. Deze visie brengt de gemeentelijke ruimtelijke belangen in beeld aan de hand van de ruimtelijk relevante thema's en trends. De structuurvisie geeft richting aan ruimtelijke ontwikkelingen en initiatieven van overheid, organisaties en marktpartijen en zal onder andere vertaald worden in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied van Borger-Odoorn.

De integrale visie schept de kaders voor de ontwikkeling van het Zand, het Veen en de Hunze en geeft richting aan nieuwe initiatieven. Daarbij wordt de robuuste laag van Borger-Odoorn behouden of versterkt. De robuuste laag bestaat uit elementen van grote en vaak unieke landschappelijke, natuurlijke, cultuurhistorische, geomorfologische, aardkundige of archeologische waarde. Deze elementen vormen de basis voor de ruimtelijke ontwikkeling van Borger-Odoorn. Bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen dienen de kernkwaliteiten uit de robuuste laag, behouden, gerespecteerd en waar mogelijk versterkt te worden.

Structuurvisie Borger-Odoorn (kaart robuuste laag)

Gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP)

Het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) Borger-Odoorn is in 2000 vastgesteld en in 2005 geactualiseerd. Dit plan heeft de afgelopen jaren de basis gevormd voor het gemeentelijk verkeer- en vervoerbeleid. In het GVVP staat centraal het verbeteren/vergroten van de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid met eigen (auto, fiets) en openbaar vervoer. Bij het opstellen van het plan zijn de uitgangspunten van de visie Duurzaam Veilig gehanteerd zijn. Ondanks

dat de uitgangspunten in het GVVP nog steeds actueel zijn, heeft een accentverschuiving plaatsgevonden. Het accent ligt nu meer op de bereikbaarheid van de economische kernzones (de steden) vanuit de gemeente en de blijvende aandacht voor de verkeersveiligheid.

Een belangrijk beleidsdoel is het concentreren van het doorgaande verkeer op wegen die daarvoor bestemd en berekend zijn, met als doel:

- Vermindering van sluipverkeer op lagere orde wegen;
- Een blijvende en mogelijk verbeterde bereikbaarheid van de economisch belangrijke toeristische centra;
- Een goede bereikbaarheid van de diverse verzorgingscentra in de regio (zowel binnen als buiten de gemeente).

In het GVVP worden de verschillende categorieën van wegen aangegeven. Er wordt binnen de bebouwde kom onderscheid gemaakt naar erftoegangswegen type A en B. Belangrijk verschil is dat erftoegangswegen A geschikt zijn voor het ontsluiten van wijken en het voeren van openbaar vervoerroutes (50 km/u), terwijl erftoegangswegen B als typische woonstraten kunnen worden omschreven (30 km/u). Alle wegen rondom het Hunebedcentrum zijn in het GVVP aangeduid als erftoegangswegen B.

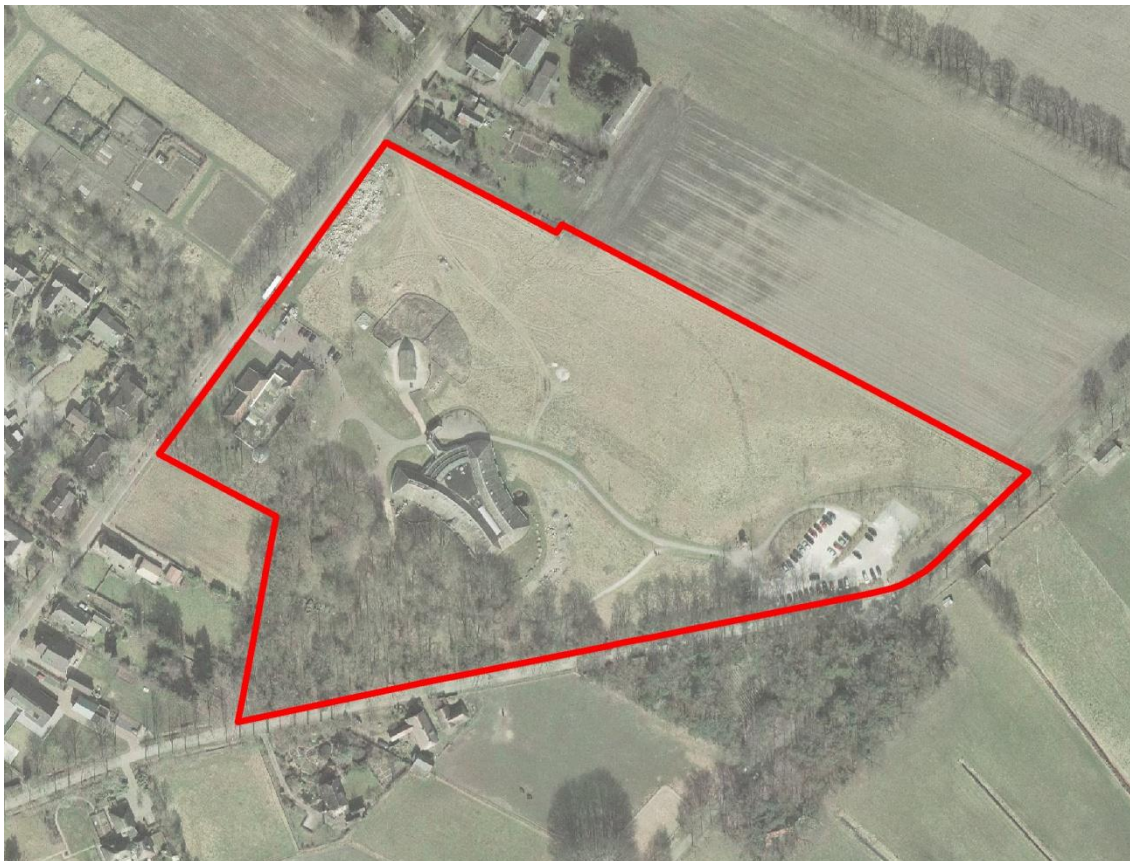
Binnen de bebouwde kom staat de invoer van verblijfsgebieden (30 km-gebieden) centraal. Op termijn zullen alle wegen rondom het Hunebedcentrum ingericht worden als 30 km wegen.

3 Huidige situatie

3.1 Plangebied

Het plangebied (circa 5 hectare) is gelegen aan de noordoostzijde van de bebouwde kom van Borger en wordt omsloten door de Bronnegerstraat (westzijde) en de Hunebedstraat (zuidzijde) (zie onderstaande luchtfoto). Ten noorden van het plangebied liggen agrarische percelen.

Het zuidelijk deel van het plangebied is dicht bebost. Hier bevindt zich het grootste hunebed van Nederland. De aanwezigheid van het hunebed is een belangrijk argument geweest om het Hunebedcentrum op deze locatie te vestigen. De noordkant van het plangebied is momenteel geheel open. Hier is geen ruimtelijke begrenzing richting het aangrenzende landschap.

Luchtfoto plangebied

3.2 Ontwikkeling Hunebedcentrum

In 1967 is het Hunebedcentrum begonnen als oudheidkamer, opgericht door de Stichting Oud Borger. Na twee branden (1967 en 1980) verhuisde het museum van de Hoofdstraat naar de huidige locatie: het Armenwerkhuis aan de Bronnegerstraat gelegen naast hunebed D27. In 1982 werd het provisorisch ingericht en in 1987 officieel geopend. De naam Hunebedmuseum werd toen vervangen door Nationaal Hunebedden Informatiecentrum. De SOB veranderde mee van naam: sinds 2001 heet zij Stichting Borger Prehistorisch Hart van Nederland. In 2005 heeft de laatste grote ruimtelijke ingreep plaatsgevonden door realisatie van het nieuwe hoofdbouw. Op 27 mei 2005 werd het nieuwe Hunebedcentrum officieel geopend door prinses Mar-

griet. Met het oog op een zorgvuldige landschappelijke inpassing (versterking van de dorpsrand en behoud van openheid en reliëf) is bij het ontwerp van het nieuwe hoofdgebouw van het Hunebedcentrum veel aandacht besteed aan de exacte situering, verschijningsvorm en uitstraling (architect: Aldo van Eyck).

In de huidige situatie fungeert het Hunebedcentrum als museum (inclusief museumwinkel en museumcafé), kenniscentrum en kleinschalige vergaderlocatie. Het museum is 7 dagen per week geopend. De vaste expositie vertelt het verhaal over de hunebedden en de hunebedbouwers. Naast de vaste collectie biedt het Hunebedcentrum plaats aan tijdelijke exposities van bijzondere nationale en internationale aspecten van de prehistorie.

Het Hunebedcentrum bestaat uit twee gebouwen: het in 2005 geopende hoofdgebouw centraal in het plangebied en het voormalige hoofdgebouw aan de Bronnegerstraat dat dienst doet als kenniscentrum en vergaderlocatie. Ook is in 2007 een reconstructie van een Trechterbekerboerderij op het terrein geplaatst. De totale bebouwde oppervlakte beslaat ongeveer 3.500 m².

Hoofdgebouw Hunebedcentrum (vanuit het oosten)

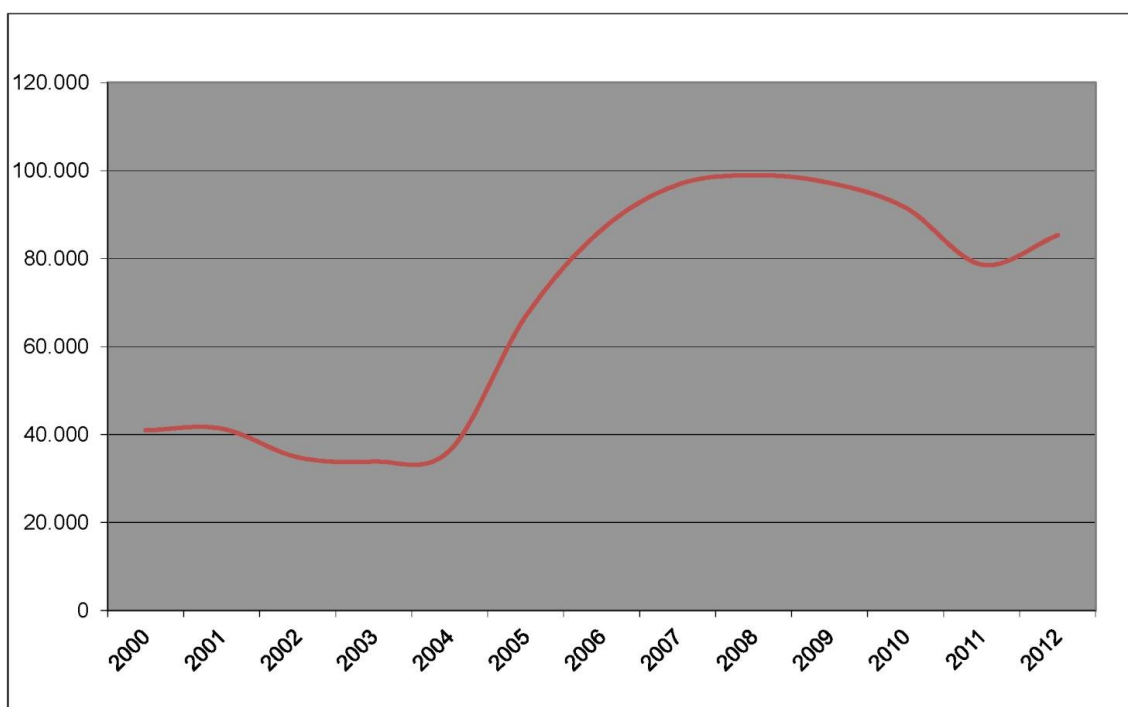

Gereconstrueerde Trechterbekerboerderij

3.3 Bezoekersaantallen

Ontwikkeling

Het Hunebedcentrum wordt voor het overgrote deel bezocht door toeristen en recreanten, zowel vanuit hun vakantieverblijf (verblijfsrecreatie) als vanuit hun woonplaats (dagrecreatie). In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het bezoekersaantal over de afgelopen jaren weer-gegeven. Uit de cijfers is duidelijk de vernieuwing en uitbreiding van het Hunebedcentrum in 2005 waar te nemen. Sinds de opening is het bezoekersaantal sterk gestegen, van circa 36.000 in 2005 tot bijna 100.000 bezoekers in 2008. Sinds 2008 is echter sprake van een licht dalende trend: het aantal bezoekers neemt langzaam af tot minder dan 80.000 bezoekers in 2011. In 2012 is het bezoekersaantal weer licht gestegen tot circa 85.000.

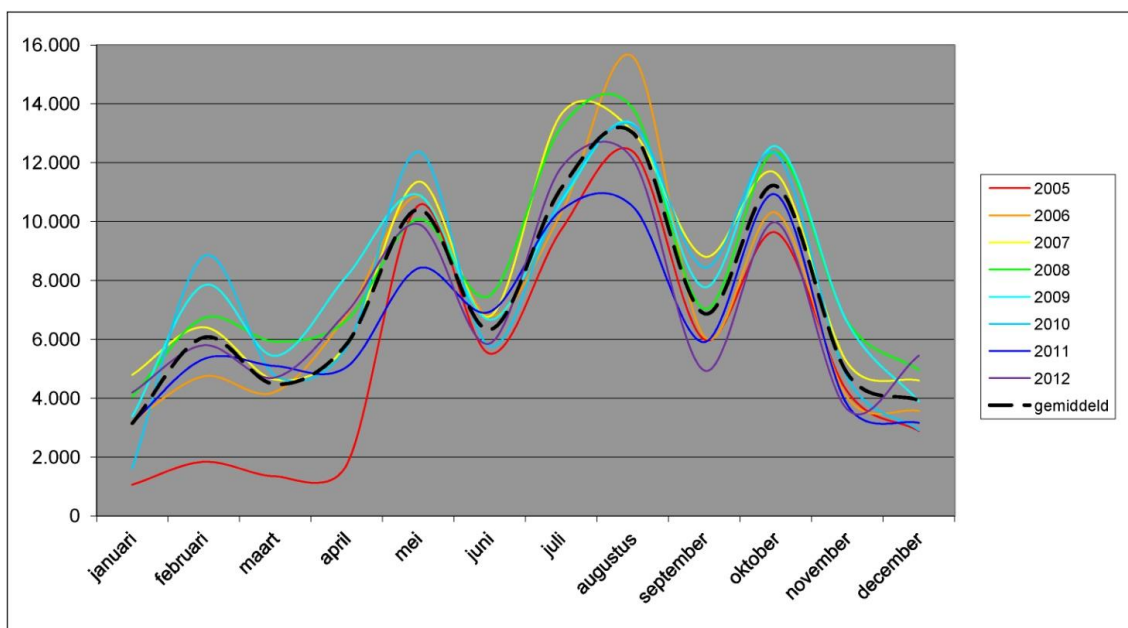

Bezoekersaantallen per jaar (bron: Drenthe in Cijfers, Hunebedcentrum)

In onderstaande grafiek zijn de bezoekersaantallen per maand weergegeven (periode 2005-2012). Tevens is in de tabel daaronder voor de periode mei-oktober per maand het gemiddelde en maximale aantal bezoekers per dag weergegeven. Hieruit blijkt dat het bezoekersaantal duidelijke pieken vertoont gedurende vakanties (voorjaarsvakantie, meivakantie, zomervakantie en herfstvakantie). Ook valt af te leiden dat het bezoekersaantal in 2011 vooral in de vakantieperiodes achterblijft bij de bezoekersaantallen van voorgaande jaren.

Bezoekersaantallen maanden mei-oktober (Bron: Hunebedcentrum)

		mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.
2010	<i>totaal</i>	12.378	5.774	10.805	13.289	8.442	12.315
	<i>gemiddeld</i>	399	192	349	429	281	397
	<i>maximaal</i>	951	419	750	779	590	807
2011	<i>totaal</i>	8.412	6.935	10.393	10.516	5.906	nmb
	<i>gemiddeld</i>	271	231	335	339	197	nmb
	<i>maximaal</i>	696	567	748	623	540	nmb
2012	<i>totaal</i>	9.918	5.861	11.838	12.120	4.943	9.976
	<i>gemiddeld</i>	320	195	382	391	165	322
	<i>maximaal</i>	930	322	704	2.958	280	811

Bezoekersaantallen per maand periode 2005-2011 (Bron: Hunebedcentrum)

Evenementen

Op het terrein van het Hunebedcentrum vinden diverse jaarlijks terugkerende middelgrote en kleinere evenementen gerelateerd aan de prehistorie en hunebedden plaats, onder meer de Dag van het Hunebed, Cittaslow markt, de Oekdagen en de Oertijdmarkt. In onderstaande tabel is indicatief aangegeven hoeveel bezoekers deze evenementen trekken:

Bezoekersaantallen evenementen

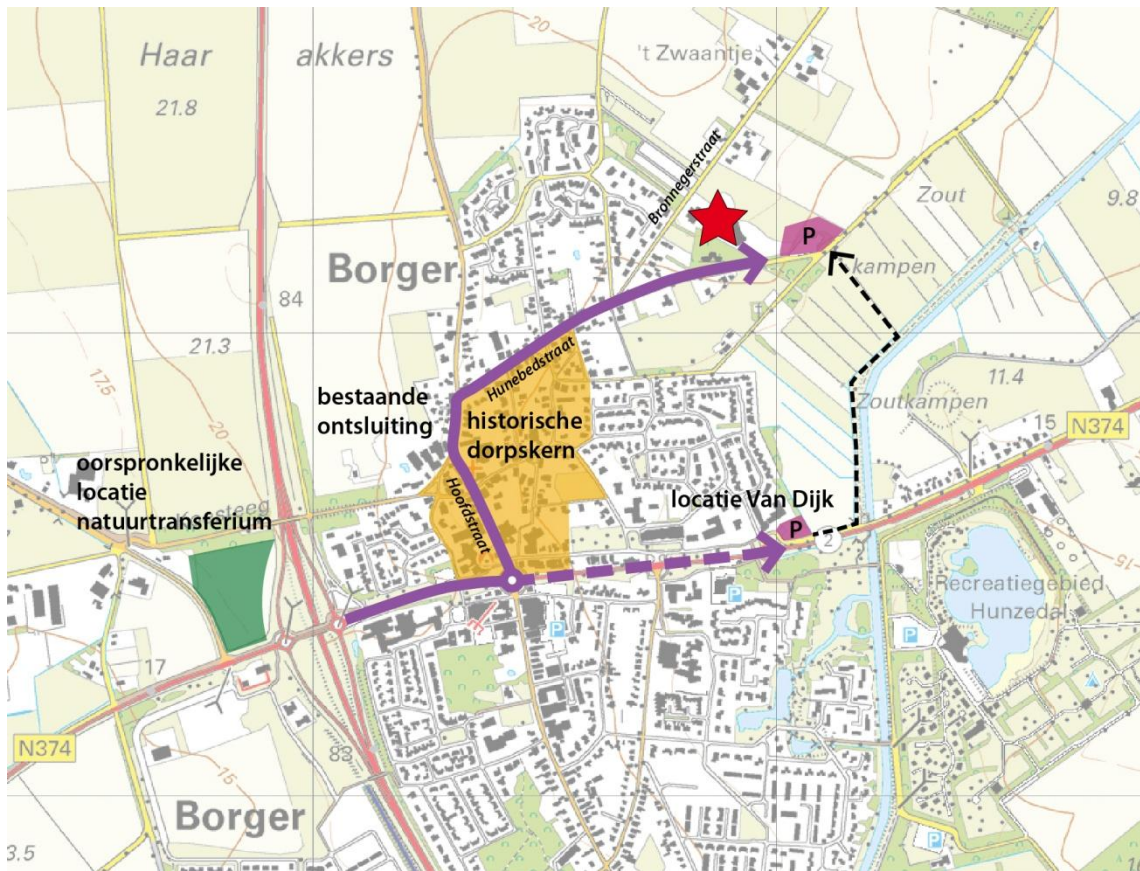
Evenement	Bezoekersaantal (indicatief)
Oertijdmarkt	3.000-3.500
Dag van het Hunebed	500-1.000
Oekdagen	200-300
Cittaslow markt	1.000-1.500

Verwachte ontwikkeling

Op basis van de ontwikkeling van de bezoekersaantallen in de afgelopen jaren (licht dalend c.q. stabiliserend) wordt in het beleidsplan van het Hunebedcentrum ('Werken aan een sterk merk') ingezet op een bezoekersaantal van structureel 100.000 bezoekers per jaar.

3.4 Ontsluiting en parkeren

De lengte van de bestaande verbinding naar het Hunebedcentrum, gerekend vanaf de weg met een stroomfunctie (de N34), bedraagt ongeveer 1,5 km. De ontsluitingsroute vanaf deze N34 loopt via de provinciale weg N374, de Hoofdstraat en de Hunebedstraat (Oost). Personeel maakt gebruik van de route Hoofdstraat, Hunebedstraat en Bronnegerstraat. Deze route loopt deels door de historische dorpskern van Borger.

Huidige ontsluitingsroute Hunebedcentrum (inclusief transferium locatie Van Dijk)

In de huidige situatie is de Hunebedstraat ingericht met een verhardingsbreedte variërend van ongeveer 3,30 m tot 5,40 m, uitgevoerd in klinkerverharding. Voor voetgangers en fietsers zijn geen bijzondere voorzieningen getroffen (zie onderstaande afbeelding).

Kruising Hoofdstraat-Hunebedstraat (kijkrichting oosten)

In de huidige situatie zijn op het terrein van het Hunebedcentrum 60 parkeerplaatsen aanwezig, waarvan 50 parkeerplaatsen voor bezoekers (oostelijk deel plangebied, zie onderstaande foto) en 10 parkeerplaatsen voor personeel (westelijk deel plangebied). Bovenstaande aantallen zijn in het vigerende bestemmingsplan uit 2002 opgenomen als maximum aantallen.

Volgens de parkeerprognose in het vigerende bestemmingsplan uit 2002 zijn circa 120 parkeerplaatsen noodzakelijk om in het hoogseizoen alle bezoekers die met de auto komen op te kunnen vangen. De reden voor het lagere aantal aangelegde parkeerplaatsen bij het Hunebedcentrum was de eis van de provincie Drenthe om zo veel mogelijk bezoekers te laten parkeren op het natuurtransferium ten westen van de N34 en gebruik te laten maken van vervolgvervoer. Achtergrond van deze eis is het verminderen van de parkeerdruk in landschappelijk kwetsbare gebieden en de verkeersdruk in de bebouwde kom van Borger. Uit nader onderzoek en een proef is echter gebleken dat het beoogde natuurtransferium vanuit functioneel en financieel oogpunt niet haalbaar is (zie kader op de volgende pagina).

De huidige parkeercapaciteit van het Hunebedcentrum is dan ook niet toereikend voor piekdagen in het hoogseizoen en tijdens bepaalde evenementen. Dit leidt in de huidige situatie tot ongewenst parkeren in de bermen van de Hunebedstraat, de Bronnegerstraat en weilanden en extra verkeersbewegingen van rondrijdende bezoekers op zoek naar een parkeerplaats met overlast voor omwonenden als gevolg. Deze constructie is op de lange termijn niet wenselijk en houdbaar. Daarnaast is in de huidige situatie het aantal parkeerplaatsen voor personeel eveneens niet toereikend.

Bezoekersparkeerplaats

Ongewenst parkeren langs de Bronnegerstraat

Om het parkeerprobleem te ondervangen is in 2012 een alternatieve parkeervoorziening ingericht ter plaatse van de bedrijfslocatie van Van Dijk aan de Buinerstraat (N374). Deze locatie ligt aan de rand van Borger (zie afbeelding op de vorige pagina). Via een fiets- en voetpad kan het Hunebedcentrum eenvoudig en snel worden bereikt. Daarnaast kan de parkeervoorziening ook worden gebruikt door bezoekers van het centrum van Borger of door dagrecreanten als uitvalsbasis voor een fiets- of wandeltocht. De capaciteit van deze parkeervoorziening bedraagt circa 60 parkeerplaatsen.

Haalbaarheid natuurtransferium

In het verleden is onderzocht in hoeverre de aanleg van een natuurtransferium in Borger (ten westen van de kruising N34-N374) een substantiële bijdrage kan leveren aan het verminderen van verkeersoverlast. Op een transferium kunnen toeristen hun auto parkeren en vanaf dit punt wandelend en fietsend het gebied intrekken of met een collectief vervoermiddel toeristische attracties bezoeken. Door het bundelen van de toeristenstroom kan het autoverkeer in de bebouwde kom van Borger verminderd worden en – in het bijzonder – de bereikbaarheid van het Hunebedcentrum verbeterd worden.

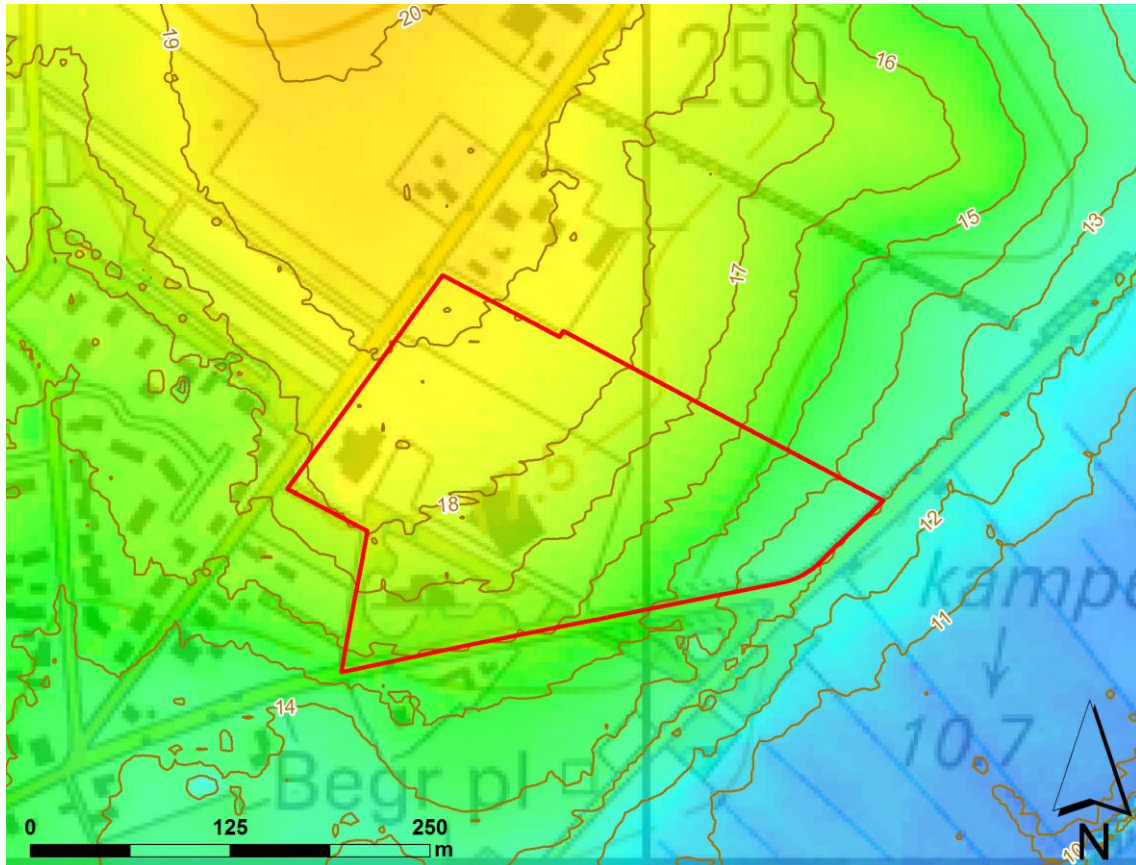
Tijdens de uitwerking van de plannen voor het natuurtransferium is gebleken dat het concept alleen realiseerbaar is als een sterk accent wordt gelegd op de dagrecreatieve functie van het transferium zelf (zie kader). In 2005 is een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een natuurtransferium als oplossing voor de parkeerproblematiek van toeristische attracties in de gemeente Borger-Odoorn. Op basis van dit onderzoek is de conclusie getrokken dat een transferium zowel vanuit functioneel als financieel oogpunt niet haalbaar is:

- Verplicht parkeren op een transferium zal zeer waarschijnlijk leiden tot een afname van bezoekersaantallen;
- Tijdens dagen met geringe bezoekersaantallen is er geen vervoltransport vanaf het transferium mogelijk. Tijdens pieken is de capaciteit van het vervoltransport onvoldoende en zullen bussen moeten worden ingezet. Dit komt de aantrekkelijkheid van het vervoltransport niet ten goede;
- De kosten van de parkeervoorzieningen en het vervoltransport zijn te hoog in verhouding tot de toegangsprijzen. Er zijn onvoldoende kostendragers te vinden om de kosten te verlagen;
- Investerings in het vervoltransport worden over gelaten aan particulier initiatief en dat zal medebepalend zijn voor de kwaliteit.
- Mededragers van het natuurtransferium (Drouwenerzand en Boomkroonpad) zijn afgevallen.

Daarnaast zal het natuurtransferium door de snelle opkomst van navigatiemiddelen de vervoerskeuze van bezoekers veel minder kunnen beïnvloeden dan eerder gedacht. Het gebruik van navigatiemiddelen zal er toe leiden dat veel verkeer direct gericht zal zijn op het Hunebedcentrum. Ook is het aannemelijk dat betaald parkeren zal leiden tot sluipparkeren in het centrumgebied van Borger waar niet betaald hoeft te worden voor parkeren.

3.5 Landschap en cultuurhistorie

Het plangebied ligt op de overgang van enerzijds de Hondsrug, het esdorpenlandschap en de besloten dorpsrand en anderzijds het dal van het Voorste Diep. De toegangsweg tot het Hunebedcentrum (Hunebedstraat) vormt de grens tussen deze landschappelijke eenheden. Belangrijke landschappelijke kenmerken zijn enerzijds de ruimtelijke overgang tussen het besloten dorp en het open landschap en anderzijds het reliëf. In de directe omgeving is sprake van een aanzienlijk verval van 23 m +NAP op de Hondsrug tot 10 m +NAP in het stroomdal van het Voorste Diep bij de Bronnegermaden. Binnen het plangebied loopt het maaiveld af van west (19 m +NAP bij de Bronnegerstraat) naar oost (13 m +NAP bij de Hunebedstraat) (zie onderstaande afbeelding).

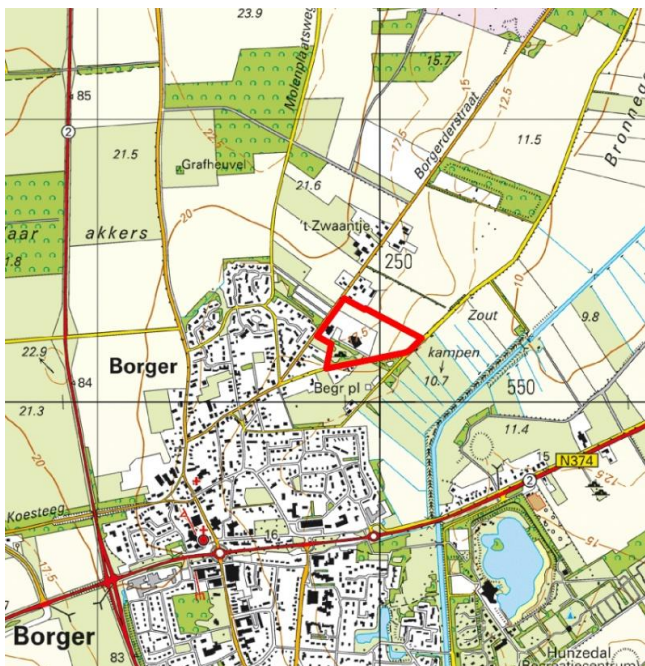
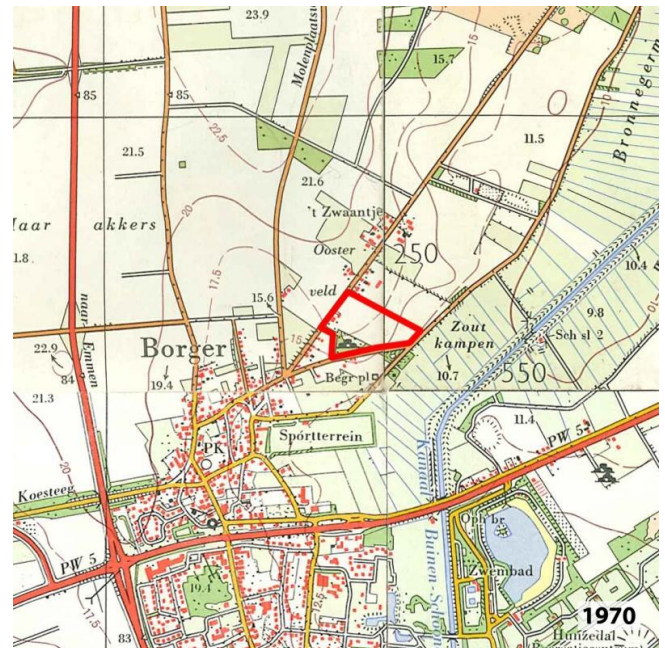
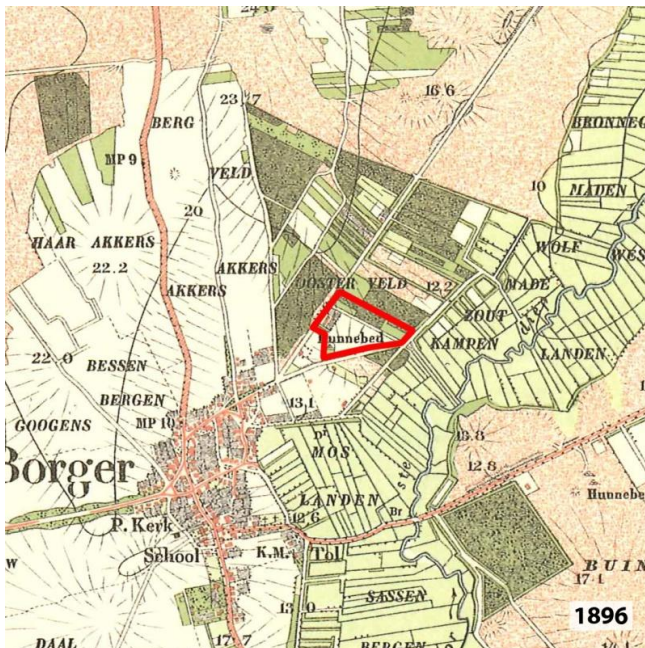
Hoogteligging plangebied en omgeving

De huidige plek van het Hunebedcentrum maakte oorspronkelijk deel uit van een klein kampje aan de noordkant van het dorp, op de overgang naar het Ooster Veld. Een deel van dit Ooster Veld, tot aan de markegrens met Drouwen, is waarschijnlijk in de 19de eeuw ontgonnen in een kleinschalig patroon van kampjes en boscomplexen. De overheersende richting was hierbij noordwest-zuidoost. De kaart van 1896 (zie volgende pagina) laat dit goed zien.

Het landschap en het ruimtelijk patroon heeft in de 20ste eeuw een aanzienlijke wijziging ondergaan. In de jaren zestig heeft een ruilverkaveling plaatsgevonden. Op het kaartbeeld van 1970 (zie volgende pagina) is te zien dat het landschap aan de noordrand van Borger veel grootschaliger en opener is geworden. Er is weinig meer overgebleven van de kleine kampjes en de boscomplexen. Ook bijna alle oude zandpaden zijn verdwenen. Langs de noordostrand van Borger zijn nog kleine restanten van het bos blijven staan. De bebouwing langs de Bronnegerstraat is aanzienlijk toegenomen.

Een vergelijking van de kaart van 1970 met het huidige kaartbeeld van 2010 (zie onderstaande afbeelding) laat zien dat de belangrijkste landschappelijke wijziging in die periode bestaat uit de toevoeging van nieuwe woonbuurten. Ook zijn er langs de Achterste Kampweg een aantal bospercelen aangelegd. Het voor dit gebied zo kenmerkende reliëf is in de loop van de tijd gehand-

haafd gebleven. Door de nieuwbouwwijken en de bospercelen is deze echter wel minder goed zichtbaar geworden.

4 Planbeschrijving

Enerzijds wordt in dit bestemmingsplan de huidige ruimtelijke situatie vastgelegd. Anderzijds wordt er ruimte geboden voor een aantal nieuwe ontwikkelingen. Deze zijn hieronder beschreven.

4.1 Beleidsplan 'Werken aan een sterk merk'

Het Hunebedcentrum heeft ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen het beleidsplan 'Werken aan een sterk merk' opgesteld. In dit plan wordt aangegeven welke doelen worden nagestreefd zodat het centrum zich kan ontwikkelen als museaal merk. Het Hunebedcentrum richt zich specifiek op de presentatie en bescherming van hunebedden en prehistorische monumenten met als doel bewustwording en onderricht ten behoeve van diverse doelgroepen. De ambitie van het Hunebedcentrum is om zich in de komende jaren breder te ontwikkelen: van een museum tot een kenniscentrum voor de prehistorie. Doelstelling voor het bezoekersaantal is een stabilisatie op 100.000 per jaar met incidenteel hogere bezoekersaantallen.

Hieronder wordt nader ingegaan op de ruimtelijke relevante aspecten uit het beleidsplan die nader geregeld worden in dit bestemmingsplan.

Avondopenstelling, horeca, detailhandel en evenementen

Door het Hunebedcentrum wordt gestreefd naar avondopenstelling van het museum en het bijbehorende horecagedeelte (inclusief een terras). Dit betekent een verruiming van de huidige regeling (in het bestemmingsplan uit 2002 is een "daghorecabedrijf, uitsluitend in directe relatie tot de museale voorzieningen" toegestaan waarbij de openstelling van de horeca beperkt is tot 18:00 uur). Uitgangspunt blijft dat de activiteiten ondergeschikt blijven aan en een duidelijke relatie hebben met het Hunebedcentrum. Voorbeelden hiervan zijn bezoekers van het museum en/of hunebed of deelnemers aan een thematische bijeenkomst of lezing die tevens gebruik maken van het horecagedeelte. Omdat dergelijke bijeenkomsten ook buiten de reguliere openingstijden van het museum kunnen worden gehouden, is verruiming van de huidige regeling nodig.

Er mag echter geen regulier zelfstandig horecabedrijf ontstaan (horeca activiteiten als bijvoorbeeld recepties en feesten) omdat een dergelijke activiteit niet passend is vanwege de kenmerken van de locatie. Het is de verwachting dat reguliere horeca activiteiten een negatieve invloed hebben op de directe nabijgelegen EHS (beekdal Voorste Diep) en de leefbaarheid voor omwonenden als gevolg van toenemende verkeersdruk en geluidsoverlast.

Detailhandel blijft eveneens toegestaan, mits deze activiteit ondergeschikt is aan en een duidelijke relatie heeft met het Hunebedcentrum.

In de huidige situatie wordt het plangebied gebruikt voor jaarlijks terugkerende evenementen als de Oertijdmarkt. Het is de bedoeling om dit gebruik te handhaven, mits het karakter van een evenement gerelateerd is aan het Hunebedcentrum. Met het oog op de kenmerken van de omgeving en de mogelijke ruimtelijke consequenties (voor omwonenden en de nabijgelegen EHS) is in de planregels de volgende beperkingen opgelegd aan het houden van evenementen:

- De evenementen hebben een aan het Hunebedcentrum gerelateerd karakter;
- Evenementen mogen plaatsvinden op maximaal 9 dagen per jaar. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën:
 - 2 middelgrote evenementen per jaar met een maximum van 4.000 bezoekers per dag;

- 7 kleine evenementen per jaar met een maximum van 1.500 bezoekers per dag;
- Het maximum aantal bezoekers bedraagt 2.500 per dag;
- Evenementen mogen alleen plaatsvinden in de dagperiode (van 7:00 tot 19:00 uur), met uitzondering van de op- en afbouw;
- Geluidsversterking (bijvoorbeeld concerten, spreekinstallaties) is niet toegestaan.
- Parkeren tijdens evenementen mag uitsluitend plaatsvinden ter plaatse van de bezoekers-parkeerplaats (en locatie Van Dijk als overloop).
- Alleen tijdens middelgrote evenementen (maximaal 2 dagen per jaar) is het toegestaan om op het eigen terrein van het Hunebedcentrum een tijdelijke parkeerplaats in te richten. De ontsluiting tijdens deze evenementen vindt dan plaats in de vorm van een eenrichtingscircuit: aankomend verkeer rijdt via de Hunebedstraat en vertrekkend verkeer wordt via de tijdelijke parkeerplaats naar de Bronnegerstraat geleid.

Het verlenen van toestemming voor evenementen (en het stellen van nadere voorschriften in verband met veiligheid en openbare orde) vindt overigens plaats in het kader van de APV (evenementenvergunning).

Bijgebouwen

Het huidige bestemmingsplan biedt geen mogelijkheid tot het oprichten van bijgebouwen buiten de bouwvlakken. Wel geldt voor het gehele gemeentelijke grondgebied het facetbestemmingsplan bijgebouwen dat het oprichten van gebouwen buiten de bouwvlakken mogelijk maakt tot een maximum oppervlakte van 60 tot 70 m².

Het Hunebedcentrum is van plan om bijgebouwen te realiseren en de Trechterbeker boerderij (nu nog geregeld door middel van een tijdelijke vrijstelling artikel 17 WRO) permanent te behouden. Daarnaast is men van plan om de archeologische vondsten van het gebied Daalkampen II te reconstrueren op het buitenterrein van het Hunebedcentrum. Dat betekent dat er ten noorden van het huidige en het voormalige hoofdgebouw oorspronkelijke boerderijen zullen worden gereconstrueerd tot een maximale oppervlakte van circa 300 m². De maximum oppervlakte van 60 tot 70 m² voor bijgebouwen is hiervoor niet toereikend.

4.2 Parkeren

In hoofdstuk 3 is de huidige parkeerproblematiek beschreven (te weinig parkeerplaatsen voor zowel bezoekers als personeel). Deze problematiek wordt opgelost door de capaciteit van beide parkeerplaatsen (personeel westzijde en bezoekers oostzijde) uit te breiden. In § 5.6.4 is de benodigde parkeerbehoefte onderbouwd.

Ontwerputgangspunten

Uitgangspunt is dat de uitbreiding geen afbreuk doet aan de bestaande ruimtelijke en ecologische kwaliteiten van het landschap. Hiervoor zijn de volgende landschap-ecologische en cultuurhistorische ontwerputgangspunten geformuleerd:

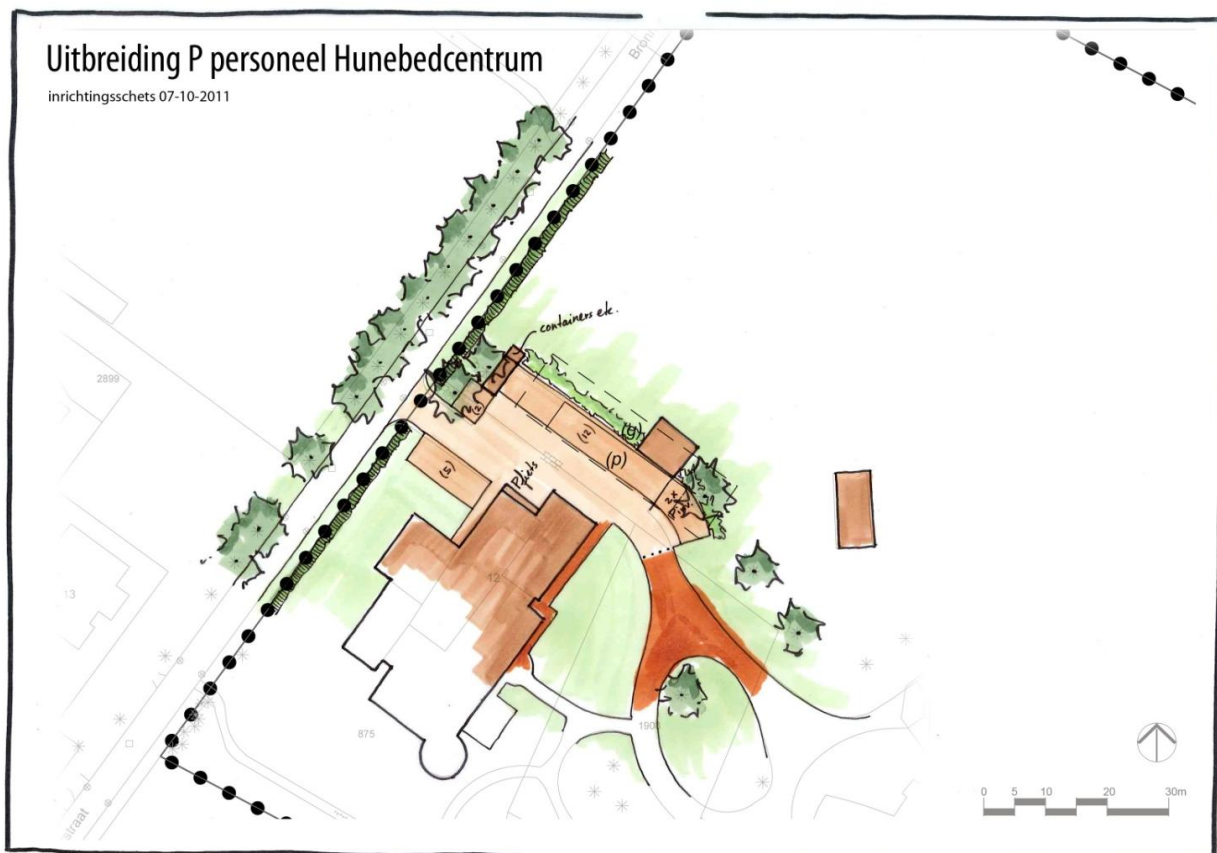
- Zoveel mogelijk beperken van de visuele invloed van auto's;
- Ter bevordering van de infiltratie van neerslag de inrichting en verharding zo kiezen dat infiltratie van neerslag naar het grondwater mogelijk is;
- Rekening houden/gebruik maken van de kenmerkende kavelrichting (noordwest-zuidoost);
- Rekening houden/gebruik maken/visueel beleefbaar houden van het kenmerkende reliëf van de hogere gronden van de Hondsrug richting het laaggelegen beekdal;
- Parkeerplaats vormgeven als ontvangstplein van het Hunebedcentrum met ruimtelijke (en eventueel thematische) aansluiting.
- Lichtinvloed en beweging afkomstig van de parkeerplaats en de uitrijbanen van busbaan en in de beekdal Voorste Diep (EHS) voorkomen. Dat kan door tussen parkeerplaats en Westlandsweg en bij de uitgangen in de rand met het beekdal afschermdende dichte beplanting aan te brengen. Afschermdende beplanting dient passend te zijn in het landschap qua vormgeving en sortiment;
- Ter compensatie van eventueel verlies van bomen, nieuwe bosschages aanbrengen die aansluiting heeft op de bosjes en de beplantingen langs de randen van het beekdal. Dit kan bijvoorbeeld uitgevoerd worden als houtwal, vergelijkbaar met de houtwal bij de entree (aar-

den wal met beplanting). Hierdoor ontstaat ruimtelijke samenhang tussen bestaande en nieuwe elementen, wordt verlies gecompenseerd en neemt de ecologische betekenis toe voor bosrandvogels, kleine zoogdieren, vleermuizen en insecten zoals dagvlinders.

Personeelsparkeerplaats

Het parkeerterrein voor het personeel ligt aan de westzijde van het Hunebedcentrum. Ook de invalidenparkeerplaatsen zijn aan deze zijde gelegen, omdat dit aanzienlijk dichterbij de hoofdingang is gelegen dan het parkeerterrein voor bezoekers. De auto's staan achter hagen geparkeerd. De haag langs de Bronnegerstraat onttrekt grotendeels het zicht op de geparkeerde auto's. Echter, vanaf een grotere afstand, meer noordelijk op de Bronnegerstraat, zijn de geparkeerde auto's toch behoorlijk duidelijk zichtbaar, over de haag langs de parkeervakken heen. In het schetsvoorstel (zie onderstaande afbeelding) wordt ingespeeld op deze situatie door verharde parkeerplaatsen toe te voegen in de grasstrook aan de zuidzijde, daar waar in de huidige situatie in het gras geparkeerd wordt. Daarnaast wordt voorgesteld om de invalidenparkeerplaatsen op te schuiven, ten oosten van de huidige parkeerstrook. Dit levert niet alleen 2 extra parkeerplaatsen voor personeel op, maar verkort bovendien de loopafstand naar de hoofdingang. Om deze parkeerplaatsen bereikbaar te maken, zullen de paaltjes die het begin van de looproute aanduiden verplaatst moeten worden in oostelijke richting.

In de huidige situatie ligt de fietsenstalling direct naast de parkeerstrook en de stallingsplek voor containers. Door de fietsenstalling op te schuiven naar de hoek van het gebouw, komt er ruimte vrij om 2 extra parkeerplaatsen te realiseren. De containerplaats wordt gehandhaafd. Het totale aantal parkeerplaatsen voor personeel komt met dit voorstel op 19. Daarnaast zijn er 2 parkeerplaatsen voor invaliden. De toename van verhard oppervlak bedraagt circa 65 m². Om de geparkeerde auto's zo veel mogelijk uit het zicht te houden vanuit het landschap, is het voorstel om de bestaande haag langs de parkeervakken uit te laten groeien. Daarnaast wordt deze haag doorgetrokken langs de nieuwe invalidenparkeerplaatsen. Indien gewenst kan ook aan de zuidzijde van de nieuwe parkeerstrook een haag aangeplant worden om het zicht op de auto's vanuit het gebouw weg te nemen. Vanuit landschappelijk oogpunt is dit niet noodzakelijk.

Schetsvoorstel uitbreiding personeelsparkeerplaats

Bezoekersparkeerplaats

Het parkeerterrein voor bezoekers ligt aan de rand van het beekdal Bronnegermaden en direct tegen de EHS aan. Om de geparkeerde auto's aan het zicht te onttrekken is in de huidige situatie gebruik gemaakt van het grote hoogteverschil in het gebied. Door ter plaatse van de geparkeerde auto's de grond iets af te graven en direct ten westen van het parkeerterrein deze grond op te brengen, is een talud ontstaan dat de auto's aan het zicht onttrekt. Daarnaast is er gebruik gemaakt van afschermende beplanting.

De voorgestelde uitbreiding van het parkeerterrein in noordoostelijke richting sluit aan bij de bestaande inrichting waarbij rekening wordt gehouden met de het hoogteverschil (zie afbeeldingen op de volgende pagina). Het ruimtebeslag van het uit te breiden parkeerterrein valt binnen het gedeelte dat in het vigerende bestemmingsplan uit 2002 is aangeduid als 'Parkeerterrein'. Dit aanduidingsvlak heeft een oppervlakte van circa 7.000 m². Dit vlak wordt niet in zijn geheel worden benut voor parkeerplaatsen, maar tevens voor een busstrook, fietsparkeren (beide al aanwezig), een extra in- of uitrit en een goede landschappelijke inpassing.

De richting van de parkeerstroken is gehandhaafd. Daarbij wordt een eenrichtingscircuit geïntroduceerd, met de huidige in- en uitgang als nieuwe ingang van het terrein en een nieuwe uitgang aan de Westerlandsweg. Indien dit vanuit verkeerskundig oogpunt wenselijk is, kan dit ook omgedraaid worden.

De nieuwe parkeerweg naar de uitgang volgt de richting van het landschap, net als het oostelijk deel van het voetpad. Dit voetpad ligt nu centraal in het parkeerterrein en is doorgetrokken tot aan de busopstelstrook. Door dit voetpad ook daadwerkelijk door te straten over de parkeerwegen heen, in afwijkend verband, is het voor automobilisten duidelijk dat ze daar voetgangers kunnen verwachten en welke richting ze op moeten lopen richting het Hunebedcentrum. Voorgesteld wordt om de parkeerstroken, net als in de huidige situatie, onverhard uit te voeren. De parkeerweg wordt verhard uitgevoerd (toename verhard oppervlak bedraagt ruim 500 m²).

Om ook de geparkeerde auto's in de uitbreiding zo veel mogelijk aan het zicht te onttrekken, is het voorstel om het talud aan de noordwestzijde van het parkeerterrein door te trekken, evenals de afschermende beplanting langs de randen. De erfgrens aan de noordoostzijde wordt hierbij verstevigd met gebiedseigen beplanting, om zo de kavelrichting van het landschap te accentueren. De bestaande bomen op het parkeerterrein die in de nieuwe situatie in parkeerstroken zijn gesitueerd, zouden (indien de kwaliteit dit toelaat) verplaatst kunnen worden naar de nieuwe groenstroken. Indien dit niet mogelijk is, kunnen ze ook blijven staan. Dit zal dan ten koste gaan van enkele parkeerplekken.

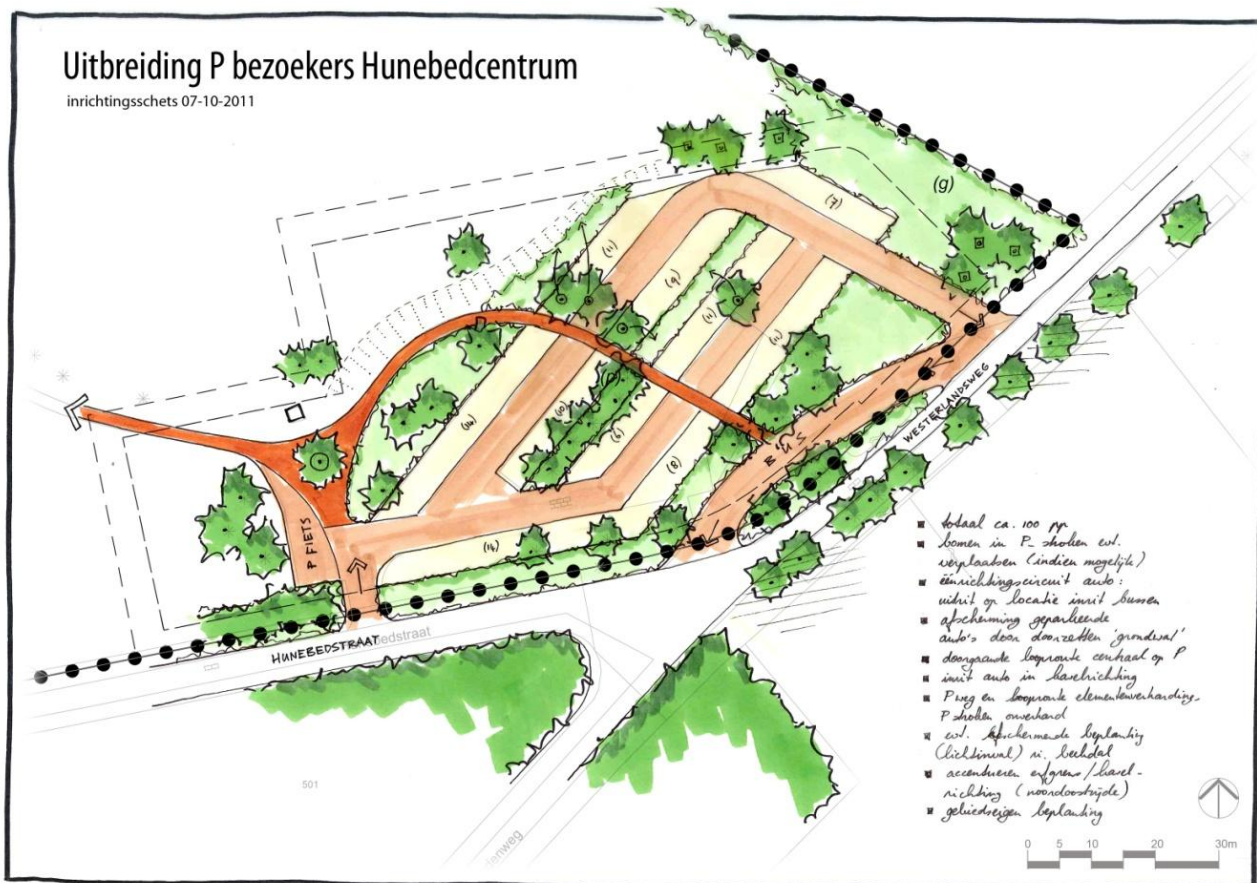
Vanuit ecologisch oogpunt is het wenselijk om zo veel mogelijk lichtinval, afkomstig van de koplampen van auto's, in het beekdal en de EHS te beperken. Daarom is het voorstel om op plekken waar dit speelt, opgaande, gebiedseigen, beplanting aan te brengen aan de oostzijde van de Westerlandsweg (zie arceringen in schets).

Het totaal aantal parkeerplaatsen komt met deze inrichting uit op circa 100. Indien meer parkeerruimte gewenst is, zou als eerste alternatief de parkeerweg die aansluit op de Westerlandsweg opgeschoven kunnen worden richting de erfgrens (noordoostelijke richting). Dit zou maximaal 15 parkeerplaatsen extra opleveren. Nadeel daarbij is dat er weinig ruimte is om de beplanting op de erfgrens te verstevigen. Daarnaast zou het consequent doorvoeren van de lay-out betekenen dat de noordwesthoek van het parkeerterrein buiten de in het vigerende bestemmingsplan opgenomen aanduiding parkeren valt.

Een tweede alternatief om te komen tot meer parkeerplaatsen zou kunnen zijn om parkeerstroken aan te brengen aan beide zijden van het laatste deel van de parkeerweg, grenzend aan de Westerlandsweg. Dit levert maximaal 8 parkeerplaatsen extra op. Nadeel hiervan is dat er een substantieel deel van het groen verloren zal gaan. Daarnaast zullen er in- en uitrijdbewegingen ontstaan op het meest drukke deel van de parkeerweg, wat de doorstroming van auto's die het parkeerterrein afrijden kan belemmeren.

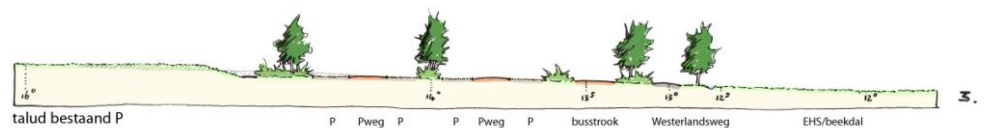
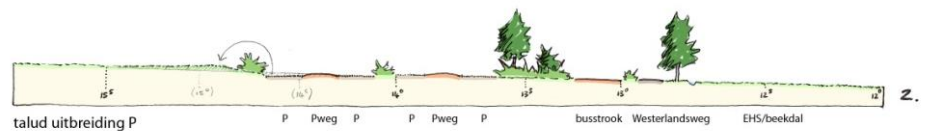
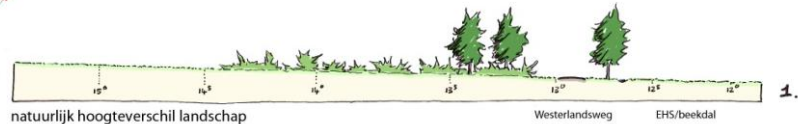
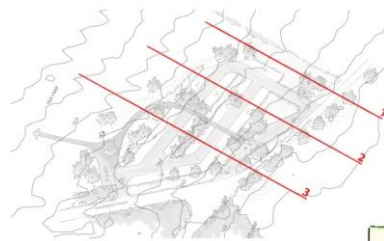
Uitbreiding P bezoekers Hunebedcentrum

inrichtingsschets 07-10-2011

Uitbreiding P bezoekers Hunebedcentrum

principeprofielen bij inrichtingsschets 07-10-2011

0 5 10 20 30m

Schetsvoorstel uitbreiding bezoekersparkeerplaats

5 Milieuaspecten

5.1 Bodem

Voor een goede ruimtelijke ordening is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem onderzocht om te bepalen of deze geschikt is voor de beoogde functie. Om inzicht te verkrijgen in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is een historisch bodemonderzoek uitgevoerd conform de NEN-5725. Hiervoor zijn de website www.watwaswaar.nl en de bodeminformatiekaart van Drenthe geraadpleegd. Van het plangebied is geen informatie beschikbaar.

Uit informatie van de gemeente Borger-Odoorn blijkt dat er in het verleden een drietal bodemonderzoeken zijn uitgevoerd op de onderzoekslocatie, allen op het perceel Bronnegerstraat 12. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd in januari 1994, oktober 1996 en mei 2002. In geen van deze rapporten wordt genoemd dat er sprake is van bodemverontreiniging.

Op basis van bovenstaande informatie kan geconcludeerd worden dat er geen sprake is van verdachte activiteiten die wijzen op mogelijke bodemverontreiniging in het plangebied.

5.2 Water

Het aspect water is afgewogen door middel van een watertoets. De watertoets is het proces van informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel is het waarborgen en het expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing nemen van alle waterhuishoudkundige doelstellingen. Door middel van de watertoets kunnen de initiatiefnemer en waterbeheerder, al tijdens de planontwikkeling, overeenstemming bereiken over water in het ruimtelijk plan. In de watertoets worden de waterhuishoudkundige consequenties van het ruimtelijk plan beoordeeld en geconcretiseerd in termen van "vasthouden, bergen en afvoeren" en "voorkomen, scheiden en zuiveren".

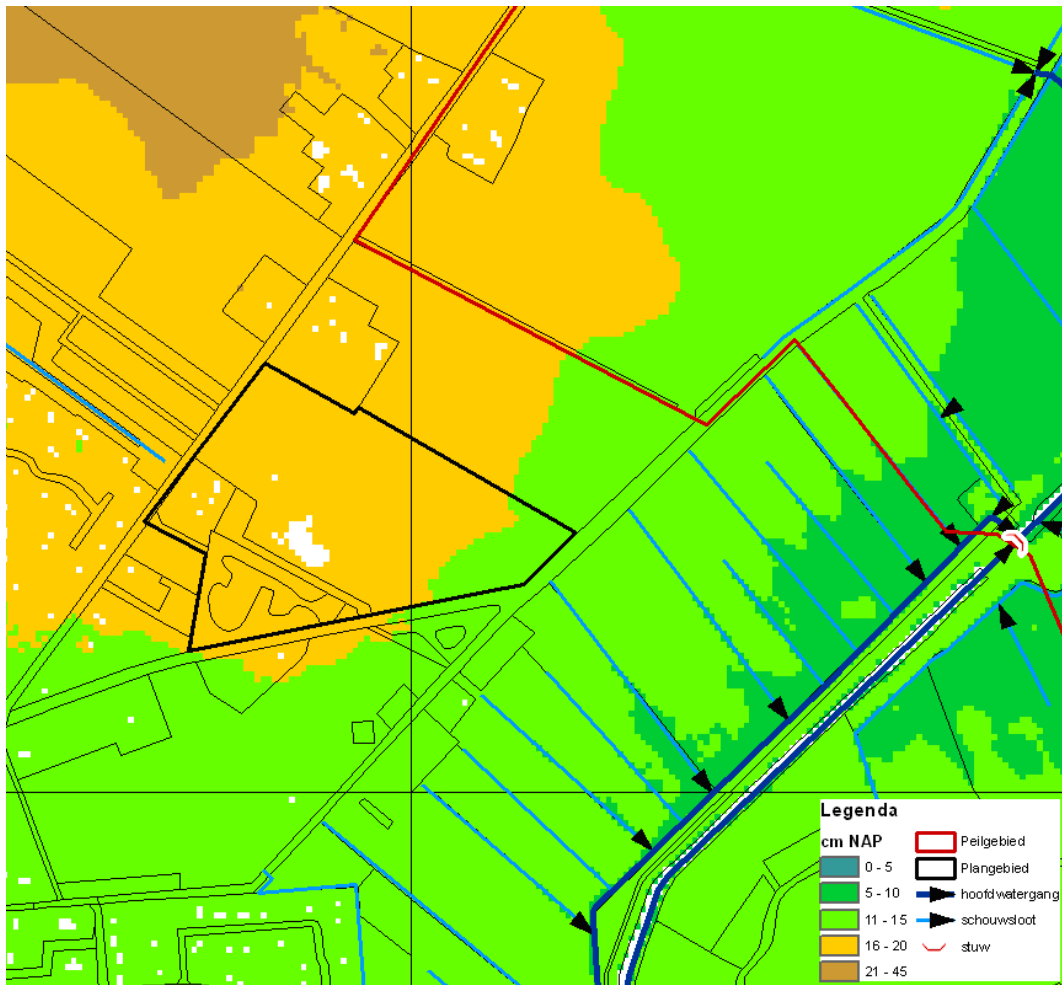
De beoogde inrichting van het plangebied is met behulp van de Digitale Watertoets getoetst aan alle relevante waterbelangen in het plangebied. Hieruit is gebleken dat het plan invloed heeft of kan hebben op de waterhuishouding. Op 3 oktober 2011 heeft het waterschap gereageerd met een aangevulde uitgangspuntennotitie.

Op basis van deze uitgangspuntennotitie is voorliggende concept waterparagraaf tot stand gekomen. Met betrekking tot de keuzes die nog gemaakt moeten worden, bijvoorbeeld ten aanzien van riolering, en voor de verdere (procedurele) afhandeling van de Watertoets is het van belang om het waterschap verder te betrekken en rekening te houden met bovenstaande (beleids)uitgangspunten. Het waterschap wil geïnformeerd worden over de wijze waarop het plan verder zal worden voorbereid en wat de uiteindelijke inrichting van het plangebied zal zijn.

Hydrologische situatie plangebied

Waterhuishoudkundige situatie

Het plangebied bevindt zich in het beheersgebied van waterschap Hunze en Aa's en binnen het watersysteemgebied Hunze. Het beheersgebied is onderverdeeld in afwateringsgebieden en peilvakken met streefpeilen. Het plangebied bevindt zich in een peilvak met een zomer- en winterpeil van respectievelijk NAP 9,75 m en NAP 9,45 m. Het plangebied watert vrij af naar het gebied Bronnegermaden. De afwatering verloopt via de ondergrond en de het in het de flank aanwezige slotenstelsel naar de hoofdwatgang langs Kanaal Buinen-Schoonoord.

Lokale waterhuishoudkundige situatie

Bodem en hydrologie

Het plangebied wordt bodemkundig gekenmerkt door de aanwezigheid van veldpodzolgronden, bestaande uit lemig fijn zand. De grondwatersituatie wordt gekenmerkt door grondwatertrap VII-VIII. Dit houdt in dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) voorkomt vanaf 80 cm beneden maaiveld. Op basis van voorkomen van (fijn) zand, in combinatie met de hoge maaiveldligging en lage grondwaterstand, bestaan er mogelijkheden voor het zinvol infiltreren van afgekoppeld hemelwater. Deze mogelijkheden dienen nader te worden onderzocht.'

Toekomstige situatie

Het voornemen is om de bestaande bezoekersparkeerplaats (oostzijde) te vergroten van 50 plaatsen naar circa 100 plaatsen en de bestaande personeelsparkeerplaats (westzijde) van 10 plaatsen naar circa 20 plaatsen. Tevens worden er bijgebouwen geplaatst tot een maximale toename in verhard oppervlak van 300 m². Per saldo neemt het verhard oppervlak toe als gevolg van de realisatie van de bijgebouwen. De parkeerplaatsen zijn in de huidige situatie deels verhard en deels onverhard. Dat zal in de toekomstige situatie ook zo blijven (toename verhard oppervlak bedraagt circa 600 m²). Gevolg van de realisatie van de bijgebouwen is de toename in vervuilingseenheden. Hoewel de toename beperkt zal zijn, dient dit gegeven meegenomen te worden in een onderzoek naar de mogelijkheden voor gescheiden afvoer van vuilwater en hemelwater.

Uitgangspunten en randvoorwaarden

In deze paragraaf worden de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de realisatie van de nieuwbouw en herinrichting van het plangebied beschreven. Bij de totstandkoming van de uit-

gangspunten en randvoorwaarden is gebruik gemaakt van informatie van het waterschap Hunze en Aa's. Daarnaast is gebruik gemaakt van de handreiking watertoets 3.

Riolering en berging

Bij de aanleg van riolering dient te worden uitgegaan van de aanleg van een gescheiden stelsel, daar waar het, gelet op de aard van de aangesloten verharde oppervlakken en de mogelijke verontreiniging daarvan, verantwoord is. Middels een rioleringsplan dient aannemelijk te worden gemaakt dat het omringende watersysteem over voldoende beging- en afvoercapaciteit beschikt. Dit wordt in samenspraak met Waterschap Hunze en Aa's vastgelegd. Tevens dienen mogelijkheden om water langer vast te houden zoveel mogelijk te worden benut.

Bij het afkoppelen van verhard oppervlak dient voorkomen te worden dat er vervuilingen ontstaan. Afstromend hemelwater van bijvoorbeeld parkeerplaatsen geven een zwaardere afvoer van milieuvreemde stoffen. In het kader van het duurzaam inrichten zal voorkomen moeten worden dat afgekoppeld verhard oppervlak als een diffuse bron het oppervlakte- en grondwater vervuult. In geval van lichte verontreiniging dient bij voorkeur afgevoerd te worden via een bodempassage om vuil tegen te houden.

Waterkwaliteit

Het is alleen mogelijk om verhard oppervlak, aangemerkt als schoon, af te koppelen. Dit wordt in overleg met Waterschap Hunze en Aa's bepaald. Maatregelen om vervuiling te voorkomen dan wel te verminderen kunnen noodzakelijk zijn. Voorbeelden hiervan zijn:

- Beperken gebruik uitlogende materialen;
- Uitlogende materialen voorzien van een coating.

In sommige gevallen mag hemelwater van vervuild verhard oppervlak via een voorzuivering, zoals een bodempassage (groenstrook) worden afgevoerd naar het oppervlaktewater of grondwater. Bij ernstiger vervuild oppervlak dient een verbeterd gescheiden rioolsysteem te worden toegepast.

(Grond)wateroverlast

Per saldo zal het oppervlak verhard toenemen door de realisatie van de bijgebouwen en de uitbreiding van de parkeerplaats. Voor het vrijkomende water dient er voor gezorgd te worden dat dit op een verantwoorde wijze wordt verwerkt waarbij bij omliggende belangen geen overlast wordt veroorzaakt. Infiltratie van hemelwater en berging dient gerealiseerd te worden op eigen terrein. In totaal dient voor de bestaande bebouwing, inclusief de beoogde uitbreiding van verhard oppervlak circa 15 m³ geborgen te worden (T=100+13%). Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de parkeervoorziening, net als in de huidige situatie, deels onverhard zal zijn. Een gedeelte van het hemelwater van verhard oppervlak zal direct via de ondergrond kunnen worden afgevoerd middels infiltratie. Het overige dient ook verwerkt te worden binnen het plangebied. Er moet naar de aan de oostzijde liggende hoofdwatgang (langs Kanaal Buinen Schoonoord) afgevoerd worden binnen de geldende gebiedsafvoernorm.

Bij nieuwbouw dient rekening gehouden te worden met een minimale ontwateringsdiepte van 0,70 meter ten opzichte van onderkant vloer (zie onderstaande tabel). Bij kruipruimteloos bouwen kan een kleinere drooglegging toegepast worden. Bij gebieden die met enige regelmaat mogen inunderen kan een kleinere drooglegging toegepast worden (groenstroken). Op deze manier kan op creatieve wijze invulling gegeven worden aan (extra) waterberging.

	Ontwateringseisen
Woningen met kruipruimte	0,7 m onderkant vloer
Woningen zonder kruipruimte	0,3 m onderkant vloer
Secundaire wegen	0,7 m onder as van de weg
Groenstroken / ecologische zones	0,5 m beneden maaiveld

5.3 Archeologie

Op grond van de Wet op Archeologische Monumentenzorg moet bij nieuwe ontwikkelingen rekening worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Gemeenten hebben sinds de inwerkingtreding van deze wet de verantwoordelijkheid om waardevolle archeologische locaties niet te (laten) verstoren. Belangrijk instrument is het op een juiste wijze opnemen van archeologie in bestemmingsplannen en de vergunningverlening. De gemeente Borger-Odoorn heeft in december 2011 een archeologische verwachtingen- en beleidsadvieskaart vastgesteld.

De bodemingrepen die gepaard gaan met de uitbreiding van het parkeerterrein en de realisatie van bijgebouwen zullen eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem verstoren en/of vernietigen. Daarom dient voorafgaand aan die werkzaamheden de archeologische waarden binnen het plangebied in kaart te worden gebracht. Het onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd conform de provinciale richtlijnen.

Archeologische verwachting

Uit het bureauonderzoek (zie bijlage 1) is gebleken dat het plangebied ligt op de oostflank van de Hondsrug. Op het terrein van het Hunebedcentrum zijn meerdere graven/grafheuvels opgegraven, uit verschillende periodes daterend van het Midden-Neolithicum tot de Bronstijd. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is de kans op het aantreffen van archeologische waarden groot. Binnen het plangebied kunnen archeologische resten worden aangetroffen vanaf het laat-Paleolithicum. De resten worden direct onder het maaiveld verwacht. Er bestaat voor het plangebied met name een hoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van graven en/of (restanten van) grafheuvels, daterend vanaf het Neolithicum tot en met de IJzer-tijd.

Conclusie

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt voor het plangebied vervolgonderzoek aanbevolen in de vorm van een vlakdekkende opgraving. Dit advies wijkt af van het advies gegeven op de archeologische gemeentelijke advieskaart.

In het gebied direct rondom het hunebed zijn al meerdere restanten van grafheuvels gevonden. Verder is uit de omgeving van andere hunebedden bekend dat er diverse archeologische waarden in de directe nabijheid in de grond kunnen zitten. De aard van deze waarden kan variëren van grafheuvelresten, vlak- of crematiegraven tot restanten van off-site activiteiten en (afval-) kuilen. Voor nederzettingsresten geldt een lagere verwachting, maar de aanwezigheid ervan is niet onmogelijk.

De exacte ligging van eventuele archeologische waarden binnen het gehele plangebied is op basis van dit bureauonderzoek niet van tevoren precies te lokaliseren. Vanwege de aanwezigheid van een archeologisch Rijksmonument (hunebed) en de hoge archeologische verwachtingswaarde voor het gehele plangebied wordt aanbevolen alle te ontgraven gebieden vlakdekkend archeologisch op te graven voorafgaand aan de realisatie van de voorgenomen plannen. Eén van de in 1985 opgegraven grafheuvelzolen ligt globaal ter plekke van de geplande nieuwbouw. De exacte locatie van deze grafheuvelzool zal tijdens onderzoek moeten worden vastgesteld.

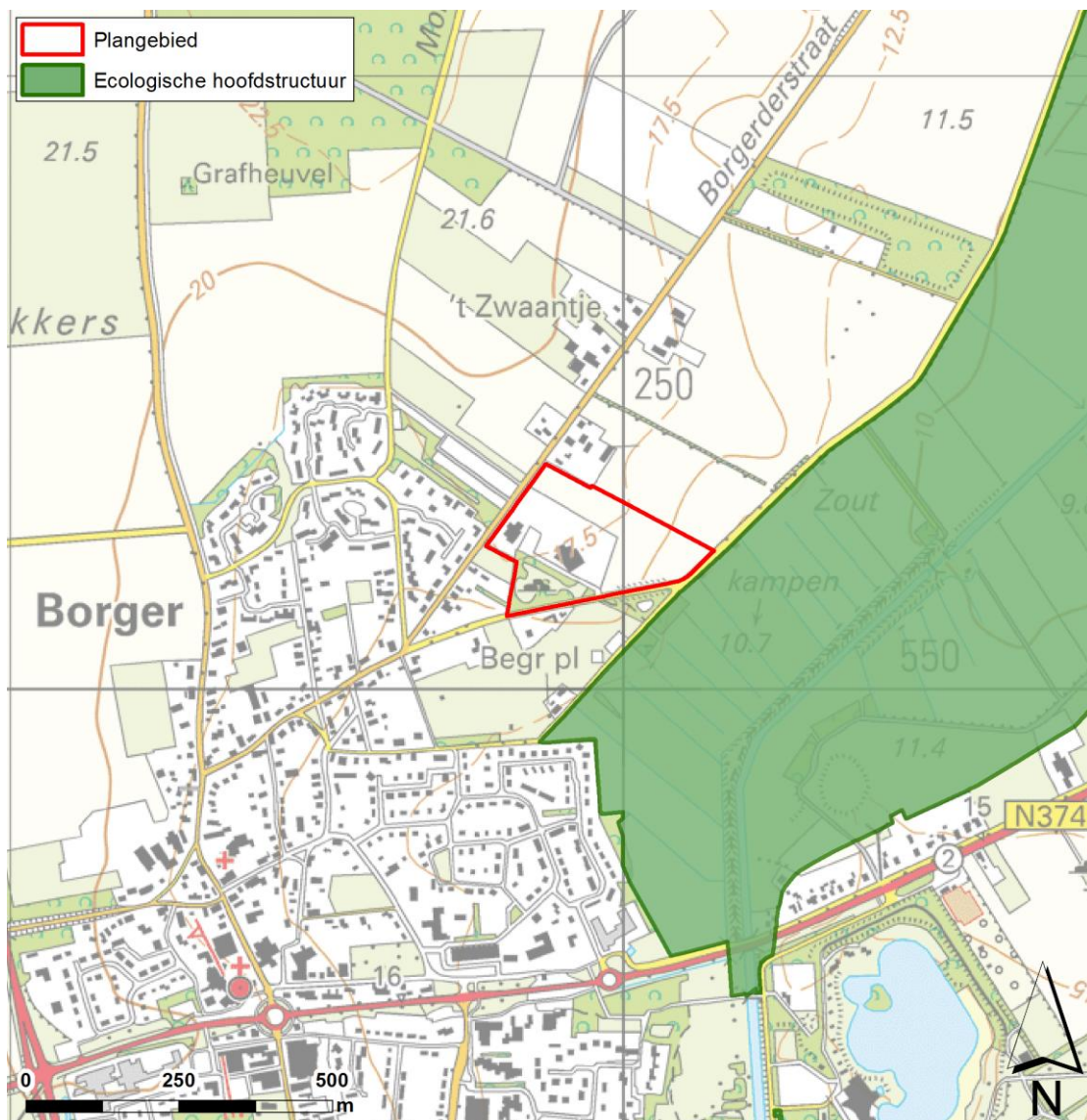
Gezien de hoge verwachtingswaarde en de verwachte geringe diepteligging van eventuele archeologische sporen en vondsten wordt er geen minimale ontgravingsdiepte vrijgegeven. Dit betekent dat er bij elk grondverzet in het plangebied archeologisch onderzoek zal moeten plaatsvinden. Voorafgaand aan de opgraving dient een Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld, dat ter goedkeuring aan de bevoegde overheid (de gemeente Borger-Odoorn) moet worden voorgelegd.

5.4 Natuur

Sinds 2002 moeten alle ruimtelijke ontwikkelingen worden getoetst aan bepalingen uit het natuurbeschermingsrecht: de Flora- en faunawet (soortbescherming), de Natuurbeschermingswet en de provinciale EHS (gebiedsbescherming). De natuurwetgeving heeft als belangrijkste component het zorgplichtbeginsel, dat van elke initiatiefnemer verlangt dat hij zich vooraf op de hoogte stelt van eventuele schadelijke effecten op voorkomende beschermde soorten planten en dieren en hun leefomgeving. Uit deze wet- en regelgeving vloeit voort dat bij de planontwikkeling dient te worden nagegaan of ruimtelijke ingrepen een negatieve invloed hebben op planologisch begrensde en beschermde natuur- en landschapswaarden (Vogel- en Habitatrichtlijn, Ecologische Hoofdstructuur) en beschermde planten- en diersoorten.

Gebiedsbescherming

Het plangebied van het bestemmingsplan ligt niet in de EHS. Wel grenst het oostelijk deel van het plangebied direct aan de EHS (zie afbeelding op de volgende pagina). Ondanks dat er geen ruimtelijke ingrepen in de EHS plaatsvinden en er dus niet getoetst hoeft te worden of er sprake is van significante aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur (zie artikel 3.35 Provinciale Omgevingsverordening) is er – vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid – voor gekozen om niet alleen strikt juridisch te beoordelen. Onderzocht is in hoeverre de nieuwe activiteiten op het Hunebedcentrum een mogelijke bedreiging kunnen vormen voor de wezenlijke kenmerken van de EHS (zie bijlage 4).

Ligging plangebied ten opzichte van de EHS (vastgesteld 26 juni 2013)

Wezenlijke kenmerken

De wezenlijke kenmerken van de EHS bij het Hunebedcentrum hebben betrekking op:

- **De ecohydrologische processen:** Op de hogere gronden infiltreert neerslag en op de flank van het beekdal kwelt grondwater omhoog dat via korte of lange ondergrondse routes in meerdere mate is “aangerijkt”. Dit aangerijkte grondwater is van belang voor de ontwikkeling van (potentieel) karakteristieke vegetaties in het beekdal;
- **De voor dieren belangrijke openheid:** Het beekdal is leefgebied voor broedvogels van open landschap (lagere deel van beekdal) en halfopen landschap (flanken tot aan buitenste grens van beekdal). Beide landschappen zijn van belang voor broedvogels.
- **De voor dieren belangrijke beslotenheid:** De bossen zijn leefgebied van bosplanten en dieren van besloten gebied of van randen tussen besloten en (half)open gebied.
- **De voor dieren belangrijke rust en duisternis:** De noodzakelijke rust heeft betrekking op de aspecten geluid en beweging. Broedvogels van bossen worden verstoord bij geluidsniveaus hoger dan gemiddeld 41-42 dB(A) en broedvogels van open gebied bij een niveau hoger dan gemiddeld 48 dB(A). Duisternis is belangrijk voor zowel de dagactieve dieren (die 's nachts in het donker slapen) als de nachtactieve dieren (die 's nachts verstoord kunnen worden door licht).
- **De voor dieren belangrijke relaties tussen verblijfs-, rust- en foerageergebied:** De bossen zijn rustgebied voor reeën en andere zoogdieren zoals onder andere vleermuizen en rust- en leefgebied voor vogels. Veel van deze soorten foerageren in de randen van het bos of de aangrenzende landerijen. De afwezigheid van barrières en verstoring door beweging en licht is voor deze soorten belangrijk.

De wezenlijke kenmerken kunnen beïnvloed worden indien:

- De neerslag onvoldoende in de hoog gelegen terreingedeelten kan infiltreren als gevolg van een grote toename van oppervlakte verhard terrein;
- Het verkeer langs de rand van de EHS verstoring geeft qua geluid, beweging en licht.
- Het gebruik van routes langs EHS leidt tot een barrièrewerking voor dieren die in de EHS hun verblijfs- en rustgebied hebben en buiten de EHS foerageren.
- Bezoekersaantallen dermate toenemen dat de mate van rust (sterk) afneemt.

Beoordeling mogelijke effecten

De ontwikkelingen bij het Hunebedcentrum kunnen invloed hebben op de wezenlijke kenmerken van de Ecologische Hoofdstructuur. Toename van bezoekersaantallen worden niet verwacht. Het plangebied zal daarom geen hogere gebruiksintensiteit krijgen waardoor negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Avondopenstelling zal zeer beperkte effecten op de (mogelijk) aanwezige soorten hebben (zie § 5.4.2). Op de locatie van het toekomstige parkeerterrein kunnen negatieve effecten op wezenlijke kenmerken worden uitgesloten. Wel kan er plaatselijk (enige) verslechtering van natuurwaarden optreden. De meeste effecten kunnen worden voorkomen met mitigerende maatregelen op en rond de parkeerplaats.

Soortbescherming

Om te beoordelen of er beschermde soorten in het plangebied voorkomen en mogelijke negatief beïnvloed worden, is een toetsing Flora- en Faunawet uitgevoerd (zie bijlage 3). In het overzicht hieronder zijn de (mogelijk) voorkomende zwaar en matig zwaar beschermde soorten weergegeven.

Soortgroep	Soort	Functie	Beschermingsregime
Vogels	Kerkuil	Mogelijk voortplantingsplaats aanwezig	Voortplantingsplaatsen jaarrond beschermd
	Huismus	Nesten aanwezig in Kenniscentrum	Nesten jaarrond beschermd
	Algemene broedvogels	Broedgelegenheid aanwezig	Zwaar beschermd
Zoogdieren	Vleermuizen	Kenniscentrum in potentie geschikt voor verblijfplaatsen	Zwaar beschermd

De overige in het plangebied gevonden en te verwachten soorten zijn licht beschermd. Voor deze soorten geldt een vrijstelling. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft voor deze soorten niet te worden aangevraagd. De algemene zorgplicht is dan wel van kracht.

Conclusie en consequenties

- **Broedvogels:**

- Voortplantingslocaties van de Kerkuil zijn jaarrond beschermd. In de Trechterbekerboerderij wordt geregeld een Kerkuil waargenomen. Het veldbezoek is buiten het broedseizoen uitgevoerd, waardoor onduidelijk is of er een voortplantingslocatie aanwezig is. Zo doende zal bij schadelijke ingrepen aan de boerderij een check in het broedseizoen moeten worden gedaan om vast te stellen of het een voortplantingslocatie betreft. Mocht de nestkast in gebruik zijn, dient deze kast op een geschikt moment (voor/na het broedseizoen) op een alternatieve locatie te worden opgehangen.
- Het gebruik van verlichting bij een avondopenstelling of bij het in gebruik hebben van een terras leidt niet tot verstoring van de Kerkuil. De Kerkuil zal hier bij het uitvliegen geen hinder van ondervinden en voor het foerageren gebruik kunnen maken van het omringende kleinschalige landschap.
- Bij ingrepen aan het Kenniscentrum dient rekening te worden gehouden met de Huismus en zal een omgevingscheck moeten worden uitgevoerd. Nesten van deze soort genieten een jaarrond beschermde status. Naar verwachting bieden overige delen van het centrum voldoende uitwijkgelegenheid. Daarbij kan de soort actief worden ondersteund door broedgelegenheid (mussenflats) op geschikte locaties op te hangen. Werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd.
- Wanneer opgaand groen verwijderd moet worden, dient dit buiten het broedseizoen (half mei-half juli) te gebeuren om verstoring/vernietiging van broedgevallen te voorkomen. Het houden van evenementen mag niet leiden tot het gebruik van delen van het terrein die tijdens de reguliere opening niet gebruikt worden, in het bijzonder in het broedseizoen.

- **Vleermuizen:** Bij ingrepen aan het Kenniscentrum, zoals verbouwing of sloop, zal aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen moeten worden verricht. Hiervoor zullen een aantal bezoeken in de periode juni-september worden uitgevoerd om alle typen verblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar-, en winterverblijf) te onderzoeken. Verstoring als gevolg van evenementen, avondopenstelling of het in gebruik hebben van een terras zal niet tot verstoring van vleermuizen leiden zolang locaties met potentiële verblijfplaatsen niet verlicht worden. Dit betreft in het bijzonder het Kenniscentrum en het bosje op het terrein.

- **Overige soorten:** Voor de (mogelijk) aanwezige licht beschermde soorten zijn geen vervolgstappen noodzakelijk. Wel dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

5.5 Bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening en bescherming van de woon- en leefkwaliteit is het van belang om inzicht te krijgen in relevante milieuhinderaspecten. Milieuzonering is hiervoor een geschikt instrument. Het instrument bestaat uit het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende (bijvoorbeeld een winkel) en milieugevoelige functies (bijvoorbeeld woningen). Sommige functies kunnen zowel milieubelastend als milieugevoelig zijn (bijvoorbeeld scholen).

In het handboek 'Bedrijven en milieuzonering' worden milieuaspecten als geluid, geur, stof en gevaar uitgedrukt in richtlijnafstanden die wenselijk worden geacht tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. De richtlijnafstand is gebaseerd op een minimale afstand tot aaneengesloten woonbebouwing. Het betreffen indicatieve afstanden die bij voorkeur worden aangehouden. Er kan gemotiveerd van worden afgeweken als de situatie ter plekke dat toelaat. Het handboek maakt onderscheid tussen de omgevingstypen gemengd gebied en rustige woonwijk (c.q. rustig buitengebied):

- Gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook gebieden die direct naast hoofdinfrastructuur liggen behoren tot het omgevingstype gemengd gebied;

- Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies voor (zoals bedrijven of kantoren). Langs de randen is weinig verstoring door verkeer.

Het plangebied betreft een rustige woonwijk. De indicatieve aan te houden afstand voor het Hunebedcentrum (categorie museum) bedraagt 10 meter. De gevel van de dichtstbijzijnde woning (Bronnegerstraat 14) ligt op circa 8 meter van de noordelijke perceelsgrens van het Hunebedcentrum. De mogelijk hinderopleverende onderdelen van het Hunebedcentrum (parkeerplaats, ontsluitingsweg en bezoekerscentrum) liggen echter op grotere afstand van de betreffende woning en worden in dit bestemmingplan ongewijzigd vastgelegd (bouwblok en functieaanduiding parkeerplaats). Eventuele nieuwe bijgebouwen mogen worden geplaatst op circa 25 meter vanaf de noordelijke perceelsgrens.

Door middel van onderzoek naar de verkeersaantrekkende werking en geluidsaspecten is daarnaast gebleken dat deze situatie vanuit de milieuwetgeving acceptabel is. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat gemotiveerd afgeweken kan worden van de indicatieve afstand van 10 meter (zie § 5.6 en 5.7).

De overige nabijgelegen woningen aan de Bronnegerstraat liggen op circa 20 meter van de perceelsgrens en voldoen daarmee aan de indicatieve afstand.

5.6 Verkeer

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kunnen invloed hebben op de verkeersstructuur en de verkeersstromen. Om inzicht te krijgen in het huidige verkeersbeeld en de effecten van het Hunebedcentrum is het verkeersonderzoek behorende bij het huidige bestemmingsplan geactualiseerd. Hiervoor is gebruik gemaakt van CROW-kengetallen, mechanische verkeerstellingen uitgevoerd door de gemeente Borger-Odoorn en bezoekersgegevens van het Hunebedcentrum.

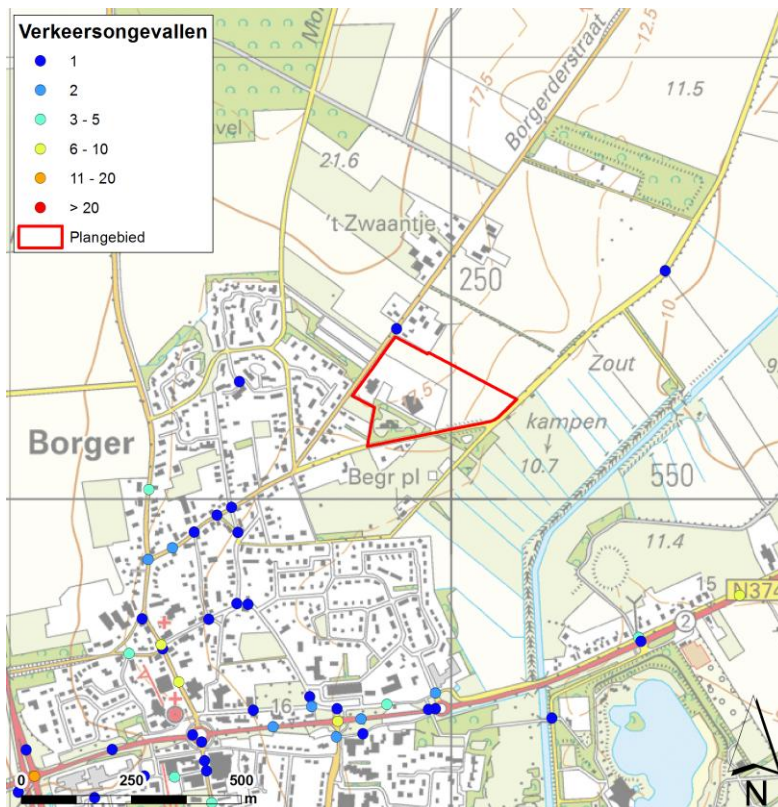
5.6.1 Duurzaam Veilig

In de CROW publicaties met betrekking tot Duurzaam Veilig wordt voor een erftoegangsweg een maximale intensiteit genoemd van 5.000 à 6.000 mvt/etmaal. Bij deze hoeveelheden autoverkeer worden in de praktijk vaak fietsvoorzieningen aangebracht. Gelet op de specifieke inrichting van de Hunebedstraat (relatief smalle weg met klinkerverharding en het ontbreken van gescheiden fiets- en voetgangervoorziening) bedraagt de maximaal aanvaardbare intensiteit echter circa 2.500 motorvoertuigen per etmaal.

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van het vigerende bestemmingsplan uit 2002 besloten dat de maximaal aanvaardbaar geachte intensiteit op de Hunebedstraat Oost 1.000 motorvoertuigen per etmaal bedraagt (deze norm geldt voor vier dagen in vier aansluitende weken in twee achtereenvolgende zomerperiodes).

5.6.2 Verkeersveiligheid

In de periode 2006-2010 hebben op de Hunebedstraat 7 ongevallen plaatsgevonden en op de Bronnegerstraat 1 ongeval. Op onderstaande afbeelding is de locatie van de ongevallen weergegeven. Het betroffen veelal ongevallen met materiële schade tot gevolg (zonder letsel). De oorzaak van de ongevallen betrof vooral geen voorrang verlenen. Bij geen van de ongevallen waren fietsers of voetgangers betrokken (vooral auto's). Op de Bronnegerstraat betrof het een eenzijdig ongeval met een personenauto die de macht over het stuur verloor (2006).

Verkeersongevallen in de omgeving van het Hunebedcentrum (2006-2010)

5.6.3 Verkeersaantrekkende werking

De verkeersaantrekkende werking van het Hunebedcentrum is direct gerelateerd aan de bezoekersaantallen en het personeelsbestand van het Hunebedcentrum. De verkeersstromen op de wegen rond het Hunebedcentrum worden jaarlijks gemonitord in het hoogseizoen (juli-september, oftewel de periode met de meeste bezoekers, zie §3.3) door middel van mechanische verkeerstellingen.

Een samenvatting van de beschikbare gegevens (periode 2009-2012) is hieronder weergegeven. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen gemiddelde etmaalintensiteiten (weekdag) in het hoogseizoen en piekdagen als gevolg van evenementen in het hoogseizoen.

Hoogseizoen

Op basis van de beschikbare gegevens bestaat een goed beeld van de verkeersaantrekkende werking in het hoogseizoen (zie onderstaande tabel). Geteld is in de volgende perioden:

- 2009: 10 juni tot en met 23 september;
- 2010: 21 juli tot en met 15 september;
- 2011: 9 juli tot en met 21 september;
- 2012: 6 juni tot en met 27 september.

Hierbij moet bedacht worden dat het geen jaargemiddelde intensiteiten betreffen, maar gemiddelden van het hoogseizoen met meer recreatief verkeer. Overigens zal het woon-werk verkeer in de zomermaanden juist weer minder zijn.

Etmaalintensiteiten gemiddelde weekdag hoogseizoen 2009-2012 (Bron: gemeente Borger-Odoorn)

Telpunt	1. Hunebedstraat west	2. Hunebedstraat oost	3. Bronnegerstraat
Jaar			
2009	1.374	geen data	585
2010	1.358	545	663
2011	1.232	421	658
2012	1.261	505	707

Ligging telpunten rondom het Hunebedcentrum

Op de Hunebedstraat Oost (telpunt 2) ligt de gemiddelde weekdagintensiteit in het hoogseizoen rond de 500 motorvoertuigen per etmaal. Een beperkt deel hiervan bestaat uit direct aanwonenden, verkeer richting Bronneger en bezoekers van het openluchttheater. Het grootste deel betreft bezoekers van het Hunebedcentrum. Het gemiddelde aantal bezoekers van het Hunebedcentrum in de telperioden 2010, 2011 en 2012 bedraagt 300-400 bezoekers per dag (bron: Hunebedcentrum). Geschat wordt dat circa de helft van het verkeer op de Hunebedstraat Oost bestaat uit bezoekers van het Hunebedcentrum (zie onderstaande tabel).

Verkeersaantrekkende werking bezoekers Hunebedcentrum hoogseizoen 2010-2012

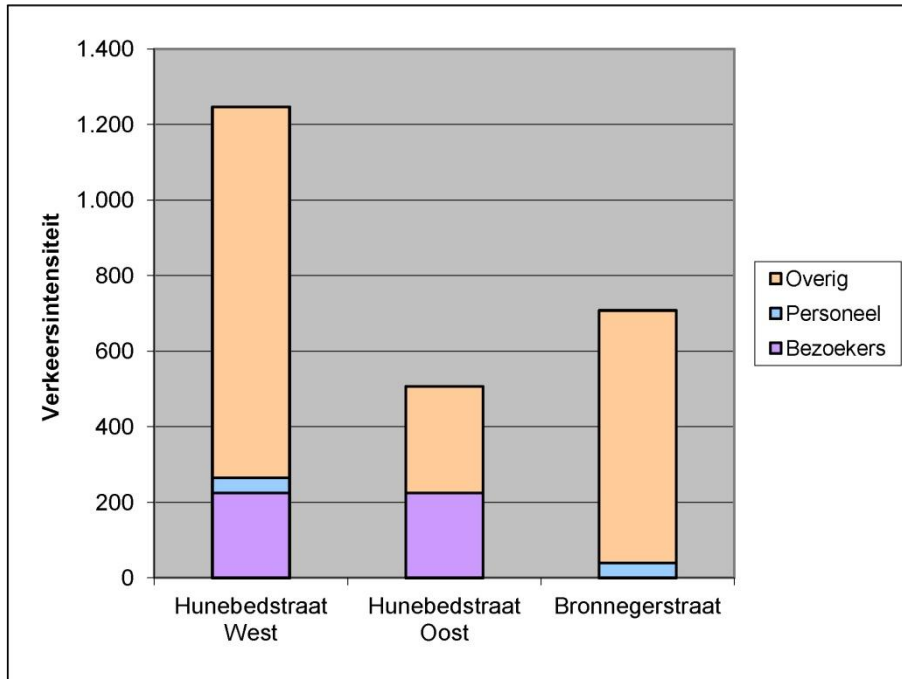
	2010	2011	2012
Gemiddeld bezoekersaantal Hunebedcentrum (hoogseizoen)	414	315	313
Geschat aandeel bezoekers per auto	90%		
Aantal bezoekers per auto	373	283	282
Geschatte gemiddelde bezettingsgraad per auto	2,5		
Aantal auto's bezoekers Hunebedcentrum	149	113	113
Verkeersbewegingen bezoekers Hunebedcentrum (heen en terug)	298	227	225
Gemiddelde weekdagintensiteit Hunebedstraat Oost (hoogseizoen)	545	421	505
Aandeel verkeer Hunebedcentrum	55%	54%	45%

Op de Bronnegerstraat (telpunt 3) bedraagt de gemiddelde weekdagintensiteit in het hoogseizoen tussen de 600 en 700 motorvoertuigen per etmaal. Dit verkeer betreft in hoofdzaak verkeer richting Bronneger. Tevens zal een deel bestaan uit verkeer van direct aanwonenden en personeel van het Hunebedcentrum (personeelsparkeerplaats wordt ontsloten via de Bronnegerstraat). Bij het Hunebedcentrum werken zowel personeel als vrijwilligers in wisselend diensten aangezien het centrum 7 dagen per week geopend is. Vrijwilligers (in totaal ruim 100) werken doorgaans een dagdeel, soms per week, soms per maand en rondleiders als er groepen geboekt zijn. Op basis van een inschatting van het Hunebedcentrum wordt aangenomen dat in het hoogseizoen maximaal circa 20 personeelsleden c.q. vrijwilligers tegelijkertijd aanwezig zijn op het Hunebedcentrum. Dit levert een maximale verkeersaantrekkende werking op van circa 40 motorvoertuigen per etmaal (circa 6% van het totale verkeer op de Bronnegerstraat).

De gemiddelde weekdagintensiteit in het hoogseizoen op de Hunebedstraat West (telpunt 1) bedraagt tussen de 1.200 en 1.400 motorvoertuigen per etmaal. Dit verkeer is in hoofdzaak af-

komstig van bewoners van Noord-Oost Borger, bezoekers en personeel van het Hunebedcentrum en verkeer van en naar Bronneger.

Gelet op de resultaten van de verkeerstellingen en de oriëntatie van de ontsluiting van het Hunebedcentrum kan aangenomen worden dat het grootste deel van het verkeer op de Hunebedstraat Oost (2) en de Bronnegerstraat (3), ook het meetpunt op de Hunebedstraat West (1) passeert. Het aandeel bezoekers- en personeelsverkeer van het Hunebedcentrum is grafisch weergegeven in onderstaande staafdiagram. Hieruit blijkt dat dit aandeel beperkt is.

Aandeel verkeer Hunebedcentrum op Hunebedstraat en Bronnegerstraat (hoogseizoen 2012)

Bussen

Op een gemiddelde dag parkeert 1 bus (= 2 verkeersbewegingen) nabij het Hunebedcentrum en op een piekdag circa 3 (= 6 verkeersbewegingen). De bus halteert aan de Bronnegerstraat en parkeert vervolgens op de keerlus bij de bezoekersparkeerplaats (langs de Westerlandseweg). Dit geldt ook voor de toekomstige situatie.

Piekdagen

Het Hunebedcentrum wordt het drukst bezocht op dagen in de schoolvakanties (zie paragraaf 3.3). In onderstaande tabel is weergegeven wat de geschatte verkeersaantrekkende werking is tijdens de drukste dagen van Hunebedcentrum in de jaren 2010, 2011 en 2012 (de drukste evenementen buiten beschouwing gelaten).

Verkeersaantrekkende werking bezoekers Hunebedcentrum piekdagen 2010-2012

	2010	2011	2012
Bezoekersaantal Hunebedcentrum (piekdag)	950	750	930
Geschat aandeel bezoekers per auto	90%		
Aantal bezoekers per auto	855	675	837
Geschatte gemiddelde bezettingsgraad per auto	2,5		
Aantal auto's bezoekers Hunebedcentrum	342	270	335
Verkeersbewegingen bezoekers Hunebedcentrum (heen en terug)	684	540	670

Uit de mechanische tellingen blijkt dat de intensiteit op het wegvak Hunebedstraat West (telpunt 1) tijdens piekdagen onder de 2.000 motorvoertuigen per etmaal blijft en op de Hunebedstraat Oost (telpunt 2) onder de 1.000 motorvoertuigen per etmaal.

Evenementen

Uit analyse van de verkeersstellingen en bezoekersgegevens blijkt dat de drukste dag in het hoogseizoen een jaarlijks terugkerend evenement in de maand augustus betreft (de Oertijdmarkt). Dit evenement wordt bezocht door circa 3.000-3.500 bezoekers en resulteert in ongeveer twee keer zoveel verkeer op de omliggende wegen dan het gemiddelde in het hoogseizoen (zie onderstaande tabel). Ook is het verkeer hoger dan de overige piekdagen in de periode 2009-2012 (kleinere minder druk bezochte evenementen en piekdagen in de schoolvakanties). De verkeersaantrekkende werking van het evenement Oertijdmarkt kan dan ook als maatgevend worden gezien voor de maximale ruimtelijke effecten op de omgeving.

Etmaalintensiteiten gemiddelde weekdag hoogseizoen en evenementen 2009-2012

(Bron: gemeente Borger-Odoorn)

Telpunt Jaar	1. Hunebedstraat west		2. Hunebedstraat oost		3. Bronnegerstraat	
	Gemiddeld	Oertijdmarkt	Gemiddeld	Oertijdmarkt	Gemiddeld	Oertijdmarkt
2009	1.374	2.117	geen data	geen data	585	1.130
2010	1.358	2.729	545	1.492	663	1.359
2011	1.232	2.585	421	1.137	658	1.418
2012	1.261	2.133	505	1.064	707	geen data

Toekomstige situatie

Op basis van de bezoekersgegevens van het Hunebedcentrum (zie § 3.3) kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een licht dalende trend in het bezoekersaantal. Ondanks dat in dit bestemmingsplan geen ruimte wordt geboden voor nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen is de doelstelling van het Hunebedcentrum gericht op circa 100.000 bezoekers per jaar. Dit kan worden bereikt door het toevoegen van vernieuwende elementen aan de expositie. Op basis van deze doelstelling van het Hunebedcentrum is het niet ondenkbaar dat in de toekomst weer sprake kan zijn van enige bezoekersgroei (en daarmee enige groei van de verkeersaantrekkende werking). Voor de verkeersbewegingen op de wegen rond het Hunebedcentrum wordt dan ook rekening gehouden met een autonome groei van 2% per jaar tot en met 2024 (10 jaar na vaststelling bestemmingsplan).

Er wordt geen extra verkeersaantrekkende werking verwacht van de aanwezige horeca en detailhandel omdat dit geen zelfstandige activiteiten betreffen die hun eigen bezoekers- en verkeersstromen genereren. Binnen het plangebied zijn namelijk alleen aan het Hunebedcentrum gekoppelde en daaraan ondergeschikte activiteiten op het gebied van horeca en detailhandel toegestaan. Wel is het aannemelijk dat door de avondopenstelling bezoekers en personeel naar het Hunebedcentrum zal trekken wat meer verkeer in de avondperiode oplevert. Dit wordt geschat op circa 70 bezoekers per avond oftewel circa 50 ritten heen en terug (uitgaande van 90% bezoekers per auto en 2,5 bezoeker per auto) en 5 extra personeelsleden (10 ritten extra).

In onderstaande tabel is geschat hoe het verkeer op de wegen rond het Hunebedcentrum zich in de toekomst zou kunnen ontwikkelen. De milieueffecten van deze ontwikkeling worden nader beschreven in het akoestisch onderzoek en luchtkwaliteitsonderzoek (zie § 5.7 en 5.8).

Schatting gemiddelde verkeersaantrekkende werking Hunebedcentrum in het hoogseizoen (2012 en 2024)

	Bezoekers	Personeel	Totaal
Verkeersbewegingen Hunebedcentrum (2012)	225	40	265
Verkeersbewegingen jaarlijkse groei 2% (2024)	60	11	71
Bussen	6	0	6
Verkeersbewegingen avondopenstelling	50	10	60
Totaal (2024)	341	61	402

Schatting etmaalintensiteiten (weekdag) wegen rond het Hunebedcentrum (2012 en 2024)

	Hunebedstraat West	Hunebedstraat Oost	Bronnegerstraat
2012 (huidige situatie)	1.261	505	707
2024 (2% jaarlijkse groei)	1.599	640	896
2024 (incl. avondopenstelling)	1.659	690	906

Conclusie

Op basis van bovenstaande analyse wordt geconcludeerd dat de verkeersaantallen op de Hunebedstraat ruim beneden de door de gemeente gehanteerde maximaal aanvaardbare intensiteit voor dergelijke erftoegangswegen (type B) binnen de bebouwde kom (2.500 motorvoertuigen per etmaal). Er is geen sprake van verkeersstromen van zodanige omvang dat gesproken kan worden van onaanvaardbare verkeershinder of verkeeronveiligheid. De huidige inrichting van de Hunebedstraat West en Oost is toereikend om het verkeer van en naar het Hunebedcentrum te kunnen verwerken in de drukste periodes.

Ook tijdens piekdagen en evenementen als de Oertijdmarkt komt de intensiteit niet boven deze waarden uit. De extra verkeersaantrekkende werking tijdens evenementen is daarmee vanuit verkeerskundig oogpunt aanvaardbaar te noemen.

5.6.4 ParkerenBezoekers

Op basis van de bezoekersgegevens over het jaar 2012 is een schatting gemaakt van de parkeerbehoefte voor de bezoekers van het Hunebedcentrum. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het aandeel bezoekers per auto wordt geschat op 90%;
- De gemiddelde bezettingsgraad van de auto's wordt geschat op 2,5 personen per auto;
- De turnover (hoe vaak kan een parkeerplaats per dag worden gebruikt) wordt vanwege de relatief korte bezoekduur (circa 2-3 uur) geschat op 2,5.

In onderstaande tabel is voor verschillende perioden in 2012 aangegeven wat de parkeerbehoefte is van het Hunebedcentrum gedurende het hoogseizoen en op piekdagen. Hieruit blijkt dat de voorgenomen uitbreiding van de bezoekersparkeerplaats tot 100 parkeerplaatsen (zie § 4.2) ruim voldoende is voor de meeste dagen in het hoogseizoen.

In het jaar 2012 blijkt dat op 8 van de 362 openingsdagen een aantal parkeerplaatsen nodig is dat groter is dan de in de toekomst beschikbare 100 parkeerplaatsen. Op deze dagen kan gebruik worden gemaakt van de alternatieve parkeervoorziening die is ingericht ter plaatse van de bedrijfslocatie van Van Dijk aan de Buinerstraat (N374). Hier zijn 60 parkeerplaatsen beschikbaar (zie § 3.4). Het is de bedoeling om beide parkeervoorzieningen op korte termijn te koppelen aan een parkeerverwijssysteem (met vol indicatie) bij de invalswegen van Borger zodat onnodige rondrijdbewegingen worden voorkomen.

Schatting parkeerbehoefte Hunebedcentrum (hoogseizoen en piekdagen)

	Gemiddeld hoogseizoen	Gemiddeld juli-aug.	Gemiddeld augustus	Piekdag
Bezoekers per dag	233	386	391	930
Bezoekers per auto	210	348	352	837
Auto's per dag	84	139	141	335
Benodigde parkeerplaatsen	34	56	56	134

Personeel

Op basis van een inschatting van het Hunebedcentrum wordt aangenomen dat in het hoogseizoen maximaal circa 20 personeelsleden c.q. vrijwilligers aanwezig zijn op het Hunebedcentrum. Ervan uitgaande dat veel personeelsleden met de auto naar het Hunebedcentrum komen wordt uitgegaan van een maximale parkeerbehoefte van circa 20 parkeerplaatsen. Hierin kan worden voorzien met de in § 4.2 beschreven uitbreiding van de bezoekersparkeerplaats.

Parkeren evenementen

Op basis van het bezoekersaantal van een middelgroot evenement (Oertijdmarkt) en een kleiner evenement (Cittaslow markt) is een schatting gemaakt van de parkeerbehoefte. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het aandeel bezoekers per auto wordt geschat op 70% in plaats van 90% (meer lokale bezoekers die op de fiets komen).
- De gemiddelde bezettingsgraad van de auto's wordt geschat op 2,5 personen per auto;
- De turnover (hoe vaak kan een parkeerplaats per dag worden gebruikt) wordt vanwege de relatief korte bezoekduur (circa 2 uur) geschat op 2,5.

Schatting parkeerbehoefte Hunebedcentrum (evenementen)

	Middelgroot evenement (Oertijdmarkt)	Klein evenement (Cittaslow markt)
Maximum bezoekersaantal	4.000	1.500
Bezoekers per auto	2.800	1.050
Auto's per dag	1.120	420
Benodigde parkeerplaatsen	448	168

Tijdens middelgrote evenementen is er een parkeerbehoefte te van maximaal 450 parkeerplaatsen (op basis van maximaal 4.000 bezoekers). Hiervoor is de in de plansituatie beschikbare capaciteit van 160 parkeerplaatsen (parkeerterrein Hunebedcentrum en locatie van Dijk) niet toereikend. Voor de kleinere evenementen (maximaal 1.500 bezoekers) is de in de plansituatie beschikbare capaciteit (nagenoeg) toereikend.

Om hinder en verkeersonveilige situaties zoveel mogelijk te voorkomen is het toegestaan om tijdens de drukste evenementen (maximaal 2 dagen per jaar) op het eigen terrein van het Hunebedcentrum te parkeren door een tijdelijke parkeerplaats in te richten. Op het eigen terrein is voldoende ruimte aanwezig om te kunnen voorzien in de extra parkeerbehoefte tijdens middelgrote evenementen. De ontsluiting tijdens deze evenementen vindt plaats in de vorm van een eenrichtingscircuit: aankomend verkeer rijdt via de Hunebedstraat en vertrekkend verkeer wordt via de tijdelijke parkeerplaats naar de Bronnegerstraat geleid.

Deze situatie wordt vanuit ruimtelijk acceptabel geacht omdat:

- het gaat om incidentele situaties (maximaal 2 keer per jaar);
- de evenementen alleen in de dagperiode plaatsvinden;
- hiermee ongewenst parkeren in het beekdal en langs de Bronnegerstraat en Hunebedstraat wordt voorkomen.
- Acceptabel woon- en leefklimaat (zie paragraaf 5.7).

5.7 Geluid

In de Wet geluidhinder (Wgh) is de zonering van industrieterreinen, wegen en spoorwegen geregeld. Enerzijds betekent dit dat (geluids)eisen worden gesteld aan de milieubelastende functies, anderzijds betekent dit dat beperkingen worden opgelegd aan milieugevoelige functies. Omdat er geen fysieke wijzigingen aan een weg plaatsvinden en er geen sprake is van de realisatie van geluidgevoelige bestemmingen binnen de Wettelijke zone van wegen is er vanuit de Wgh geen verplichting tot onderzoek.

Wel is in het kader van een goede ruimtelijke ordening onderzoek gedaan naar een actueel en gedetailleerd beeld van de geluidseffecten van het Hunebedcentrum (zie bijlage 2). In het uitge-

voerde akoestisch onderzoek worden de mogelijke geluideffecten van de nieuwe ontwikkelingen beoordeeld ten opzichte van de huidige en autonome situatie. Hierbij is gebruik gemaakt van de GES methodiek (Gezondheidseffect screening) van de GGD Nederland. Uit dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

Industrielawaai

In de toekomstige situatie neemt de geluidbelasting toe van maximaal 38 dB(A) etmaalwaarde tot maximaal 46 dB(A) etmaalwaarde (Hunebedstraat 24). Deze toename wordt veroorzaakt door de avondopenstelling van het Hunebedcentrum. Ter plaatse van omliggende woningen is sprake van een (zeer) goede milieugezondheidskwaliteit (GES score 0 of 1).

Tijdens middelgrote evenementen is ter plaatse van de meeste omliggende woningen sprake van een (zeer) goede milieugezondheidskwaliteit (GES score 0 of 1). Alleen ter plaatse van de woning Hunebedstraat 24 neemt de geluidsbelasting toe tot maximaal 52 dB(A) etmaalwaarde en is sprake van GES score 2 (vrij matig). Dit wordt veroorzaakt door cumulatie van geluid vanwege het evenement en gebruik van het terras. Gezien het feit dat deze situatie zich slechts incidenteel voordoet (maximaal 2 keer per jaar) kan deze situatie als acceptabel worden beschouwd.

Het maximale piekgeluidniveau bedraagt 59 dB (A) in de dagperiode op 1,5 meter hoogte en 63 dB(A) in de avondperiode (Bronnegerstraat 13). Dit is onder de grenswaarde voor de dag- en avondperiode van respectievelijk 70 dB(A) en 65 dB(A). Tijdens middelgrote evenementen blijkt dat het maximale piekgeluidniveau tijdens de nachtperiode op twee woningen meer bedraagt dan de grenswaarde van 60 dB(A). Uitzondering op de norm tot 65 dB(A) is onder voorwaarde mogelijk. Gezien het feit dat deze situatie zich slechts incidenteel voordoet (maximaal 2 keer per jaar) kan deze situatie als acceptabel worden beschouwd. Ook kan overwogen worden om de op- en afbouw niet in de nachtperiode (dus voor 07.00 uur in de ochtend) plaats te laten vinden.

Wegverkeer

Huidige en autonome situatie

In de huidige situatie en autonome situatie bedraagt de geluidbelasting vanwege de relevante wegen rond het plangebied maximaal 62 respectievelijk 63 dB (gemiddelde etmaalwaarde). Deze maximale geluidsbelastingen komen voor op de Hunebedstraat west. Voor de Hunebedstraat oost zijn de geluidbelastingen in de huidige en autonome situatie 56 respectievelijk 57 dB. Voor de Bronnegerstraat zijn de geluidsbelastingen 58 respectievelijk 59 dB. De etmaalgemiddelde geluidbelasting in de autonome situatie neemt ten opzichte van de huidige situatie dus met maximaal 1 dB toe. Dit is een gevolg van de autonome verkeersgroei.

De berekende geluidsbelastingen komen overeen met een GES-score van 2 tot 5, oftewel een een redelijke tot (zeer) matige milieukwaliteit. Op één woning (Hunebedstraat 4) is sprake van een onvoldoende milieukwaliteit (GES-score 6). Dit is een gevolg van het gegeven dat een aantal woningen (vooral langs de Hunebedstraat west) zeer dicht op de weg gelegen zijn. Ook de klinkerverharding zorgt voor een relatief hoge geluidsbelasting. De achterzijde van de woningen blijkt een veel lagere geluidsbelasting te hebben en dus beter te scoren binnen de GES-methodiek. De achterzijde van de woningen hebben een geluidbelasting hebben die lager is dan 48 of 53 dB. Hiermee is sprake van een goede tot redelijke milieukwaliteit (GES score 1 en 2).

De geluidbelasting in de avondperiode in de huidige en autonome situatie bedraagt maximaal 59 respectievelijk 60 dB aan de Hunebedstraat west. Voor de Hunebedstraat oost wordt een geluidbelasting in de avondperiode berekend van 52 respectievelijk 53 dB en voor de Bronnegerstraat 55 respectievelijk 56 dB. Tussen de huidige en autonome situatie is op alle wegen dus sprake van een toename van 1 dB, een gevolg van de autonome verkeersgroei.

Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie bedraagt de geluidbelasting vanwege de relevante wegen rond het plangebied maximaal 63 dB. Deze maximale geluidsbelasting komt voor op de Hunebedstraat west. Voor de Hunebedstraat oost geldt een geluidbelasting van 57 dB. Voor de Bronnegerstraat 59 dB. De etmaalgemiddelde geluidbelasting in de toekomstige situatie neemt ten opzichte van de autonome situatie in de meeste gevallen niet toe (0 dB) en op twee woningen met maximaal 1 dB. Ten opzichte van de huidige situatie neemt de geluidsbelasting toe met 1 à 2 dB.

De berekende geluidsbelastingen staan voor een GES-Score van 2 tot 5 en een milieukwaliteit die redelijk tot (zeer) matig wordt beoordeeld. Op één woning (Hunebedstraat 4) is sprake van een onvoldoende milieukwaliteit (GES-score 6). Ook in de toekomstige situatie blijkt dat de achterzijde van de woningen overwegend geluidluw is en een betere GES score hebben. Voor de meeste woningen zal gelden dat aan de achterzijde sprake is van een redelijke tot goede milieukwaliteit (GES score 1 en 2).

De geluidbelasting in de avondperiode in de toekomstige situatie bedraagt maximaal 60 dB aan de Hunebedstraat west. Voor de Hunebedstraat oost wordt een geluidbelasting in de avondperiode berekend van 55 dB en voor de Bronnegerstraat 56 dB. Alleen op de Hunebedstraat oost is sprake van een toename (2 dB) als gevolg van het extra verkeer vanwege de avondopenstelling.

Middelgrote evenementen

In de incidentele bedrijfssituatie (middelgrote evenementen) is sprake is van een extra verkeersaantrekkende werking van circa 970 auto's (1.940 verkeersbewegingen) in de dagperiode op de ontsluitingswegen. Dit betekent voor deze wegen dat de totale etmaalintensiteit in het meest slechte geval twee tot drie keer hoger is dan gemiddeld. Hiermee kan er vanuit worden gegaan dat de geluidbelasting vanwege wegverkeer op deze incidentele dagen vanwege het wegverkeer circa 3 tot 5 dB hoger is gelegen. Ten aanzien van de jaargemiddelde geluidbelasting zullen deze incidentele situaties geen invloed hebben.

Algemeen

Gezien de geringe toename in de geluidemissie van het wegverkeerslawaaï en de zeer geringe bijdrage van het geluid afkomstig van de inrichting, kan gesteld worden dat de wijzigingen op het Hunebedcentrum niet leiden tot een verslechtering van het akoestische klimaat in de omgeving van het Hunebedcentrum of op de Hunebedstraat. Wel kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie op de Hunebedstraat West al sprake is van een akoestisch klimaat dat als zeer matig kan worden aangeduid. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de woningen zeer dicht langs de Hunebedstraat liggen. Hiervoor worden in de volgende paragraaf enkele aanbevelingen gedaan.

De berekeningen zijn gebaseerd op verkeerstellingen die zijn uitgevoerd in de zomerperiode (gemiddelde weekdag in het hoogseizoen) en niet op de voor geluidsonderzoeken gebruikelijke jaargemiddelde waarden. Omdat het Hunebedcentrum in de zomerperiode het meeste verkeer aantrekt, heeft dit kunnen leiden tot iets te hoog berekende gemiddelde geluidsbelastingen (worst case). Daarnaast is in de berekeningen rekening gehouden met een rijsnelheid van 50 km/uur. Afgevraagd kan worden of deze snelheden gehaald kunnen worden gelet op de specifieke inrichting van de Hunebedstraat (relatief smalle weg met klinkerverharding en het ontbreken van gescheiden fiets- en voetgangervoorziening). Lagere snelheden leiden tot een lagere berekende geluidsbelasting.

Aanbevelingen

De geluidsbelasting op de Hunebedstraat West en Oost kan verminderd worden door het toepassen van een andere verhardingstype. Stil asfalt kan bijvoorbeeld een reductie opleveren van circa 4 à 5 dB ten opzichte van de huidige klinkerverharding. Met dicht asfaltbeton kan een reductie van 2 dB worden bereikt. Overigens kan wel afgevraagd worden in hoeverre dergelijke verhardingssoorten afbreuk doen aan de cultuurhistorische waarde van de historische dorpskern van Borger waar de Hunebedstraat doorheen loopt.

Zoals aangegeven zijn de berekeningen uitgevoerd met een rijsnelheid van 50 km/uur. Overwogen kan worden om op (delen van) de Hunebedstraat en de Bronnegerstraat een 30 km zone in te stellen. Dit sluit ook beter aan op de feitelijke inrichting van de Hunebedstraat (zie hierboven). Dit levert een geluidsreductie op van circa 2 à 3 dB.

5.8 Luchtkwaliteit

Sinds 15 november 2007 is er nieuwe regelgeving voor luchtkwaliteit van kracht. In de Wet Milieubeheer is een nieuw hoofdstuk opgenomen over luchtkwaliteit ('Wet luchtkwaliteit'). Deze vervangt het Besluit Luchtkwaliteit uit 2005. In dit besluit zijn Europese richtlijnen voor de luchtkwaliteit geïmplementeerd. Daarin is onder meer bepaald dat gemeenten de lokale luchtkwaliteit in kaart moeten brengen.

De luchtkwaliteit wordt beïnvloed door de verkeersintensiteit en door de aanwezigheid van industrie. Het gaat om luchtverontreiniging door zwaveldioxide, lood, stikstofdioxide, zwevende deeltjes (fijn stof/PM₁₀), koolmonoxide en benzeen. De concentraties hiervan worden getoetst aan grenswaarden. Het besluit verplicht gemeentes bij het vaststellen en herzien van bestemmingsplannen de gevolgen voor de luchtkwaliteit mee te wegen, met name op plaatsen waar mensen langdurig verblijven en aan luchtverontreiniging worden blootgesteld. In elk geval moet bekeken worden of aan de grenswaarden wordt voldaan. Met name de waarden van fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) vormen daarbij een aandachtspunt. Uit onderzoek is gebleken dat slechts bij hoge verkeersintensiteiten in grotere stedelijke gebieden overschrijdingen van grenswaarden voorkomen.

Op basis van artikel 5.16 Wm kan een bestemmingsplan worden vastgesteld indien aannemelijk is gemaakt dat de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt "niet in betekende mate" bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht van een stof. Door middel van een quickscan (NIBM tool, versie 21 mei 2013) is onderzocht of aan het bepaalde omtrent luchtkwaliteit kan worden voldaan of dat nadere berekeningen voor luchtkwaliteit noodzakelijk zijn. In onderstaande afbeelding is de ingevulde rekensheet weergegeven met daarin het aantal verkeersbewegingen vanwege het Hunebedcentrum voor de situatie 2024 (zie §5.6.3). Hieruit blijkt dat de bijdrage van het verkeer vanwege het Hunebedcentrum zowel in de huidige als in de toekomstige situatie niet in betekende mate is en nader onderzoek niet nodig is.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		402
Aandeel vrachtverkeer		2,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,46
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,10
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate; geen nader onderzoek nodig		

5.9 Externe veiligheid

Bij een bestemmingsplan(wijziging) moet volgens het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het plangebied worden getoetst aan het vigerende beleid voor externe veiligheid. Om de ontwikkeling verder in procedure te kunnen brengen is het noodzakelijk aan te tonen dat:

- het plangebied geen onaanvaardbare risico's veroorzaakt voor de omliggende bebouwing;
- de omgeving geen onaanvaardbare risico's veroorzaakt voor de voorgenomen ontwikkeling.

Voor het bepalen van veiligheidsafstanden zijn twee risico's van belang, te weten het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft. De grenswaarden voor kwetsbare objecten moet in acht genomen worden. Voor beperkt kwetsbare objecten zijn dit richtwaarden, waarvan om gewichtige redenen afgeweken mag worden (verantwoordingsplicht). Het GR is de kans per jaar dat een groep mensen gelijktijdig overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het GR geldt een oriënterende waarde. Wanneer deze wordt overschreden, geldt de verantwoordingsplicht. Het groepsrisico moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Risico-inventarisatie

Ten behoeve van de ontwikkeling van het plangebied is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Volgens het Bevi kan de voorgenomen ontwikkeling aangemerkt worden als beperkt kwetsbaar object. Omliggende objecten kunnen gevaar opleveren voor deze functie. Het gaat om onder meer de volgende objecten:

- **Transport gevaarlijke stoffen:** de provinciale weg N374 ligt op circa 600 meter ten zuiden van het plangebied;
- **Inrichtingen, BEVI-plichtige bedrijven:** niet aanwezig
- **Bovengrondse hoogspanningslijnen:** niet aanwezig
- **LPG-tankstations;** het Q8 servicestation aan de N374 ligt op circa 600 meter ten zuiden van het plangebied. Het invloedsgebied van een LPG tankstation bedraagt 150 meter;
- **Hoge druk gasleidingen:** de dichtstbijzijnde hoge druk gasleidingen liggen op circa 900 meter ten oosten van het plangebied.

Op basis van deze inventarisatie kan worden geconcludeerd dat er geen risico's zijn voor de voorgenomen ontwikkeling binnen het plangebied. Het plangebied zelf vormt geen risico voor omliggende risicogevoelige objecten. Nader onderzoek is niet aan de orde.

5.10 M.e.r.-beoordeling

In de Wet Milieubeheer is verankerd dat voor sommige projecten en besluiten het opstellen van een milieueffectrapportage is vereist. Het instrument milieueffectrapportage (m.e.r.) is ontwikkeld om het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Voor een aantal activiteiten geldt daarom een zogenaamde m.e.r.-plicht. In het Besluit milieueffectrapportage 1994 is gespecificeerd voor welke gevallen deze verplichting van toepassing is. Deze activiteiten worden gekenmerkt door het feit dat zij over het algemeen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Voor andere activiteiten geldt dat zij afhankelijk van de omstandigheden nadelige milieugevolgen kunnen hebben. Voor deze activiteiten geldt een zogenaamde m.e.r.-beoordelingsplicht.

Op 1 april 2011 is het Besluit m.e.r. gewijzigd. De consequentie van de nieuwe regeling is dat zich vijf situaties kunnen voordoen bij toetsing aan het Besluit m.e.r. (zie onderstaand schema):

- Er is sprake van een m.e.r.-plichtig besluit;
- Er is sprake van een m.e.r.-beoordelingsplichtig besluit;
- Er is sprake van een m.e.r.-plichtig plan;

- De activiteit staat wel genoemd in onderdeel D van het besluit, maar bevindt zich beneden de genoemde drempelwaarde. In dit geval is er sprake van een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling;
- Het Besluit m.e.r. leidt niet tot een m.e.r.- (beoordelings)plicht.

Dit bestemmingsplan maakt de wijziging en uitbreiding van het Hunebedcentrum mogelijk. Deze activiteit is genoemd in categorie 10 van bijlage D van het Besluit m.e.r. (De aanleg, wijziging of uitbreiding van [...] themaparken). De drempelwaarden bedragen 250.000 bezoekers per jaar, een oppervlakte van 25 hectare of 10 hectare in een gevoelig gebied. In dit bestemmingsplan is geen sprake van dergelijke aantallen. Wel is een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Deze is opgenomen in onderstaande tabel. Op basis van deze beoordeling wordt geconcludeerd dat de wijziging van het Hunebedcentrum niet leidt tot belangrijke nadelige milieueffecten die nader geanalyseerd en afgewogen dienen te worden in een milieueffectrapport.

	Wijziging Hunebedcentrum
Kenmerken van het project	
Omvang van het project (relatie met drempel D lijst)	Activiteit D10: Wijziging en uitbreiding themapark met 250.000 bezoekers per jaar en oppervlakte 25 hectare Initiatief: Klein-schalige wijziging en uitbreiding van het Hunebedcentrum. De wijziging en uitbreiding is ondergeschikt qua oppervlakte en leidt niet tot extra bezoekers.
Cumulatie met andere projecten	Nee
Gebruik natuurlijke hulpbronnen	Nee
Productie afvalstoffen	Normaal niveau, afvalinzameling vindt plaats op de gebruikelijk wijze
Verontreiniging en hinder	• Geringe toename geluidsbelasting vanwege avondopenstelling PM evenementen • Geen toename van verkeer • Afstand tussen het plangebied en nabijgelegen woningen (milieuzonering) voldoet alleen niet voor woning Bronnegerstraat 14. Er blijft echter geen sprake van onaanvaardbare hinder voor deze woning
Risico voor ongevallen	Geen risicovolle activiteiten in de omgeving of in het plangebied
Plaats van het project	
Bestaande grondgebruik	Museum en kenniscentrum
Rijkdom aan en kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen van het gebied	Geen natuurlijke hulpbronnen in het gebied
Opnamevermogen milieu met aandacht voor wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, H/V richtlijngebieden, gebieden waar milieunormen worden overschreden, gebieden met hoge bevolkingdichtheid, landschappelijk historisch cultureel of archeologische gebieden van belang.	• Het plangebied grenst aan Ecologische Hoofdstructuur. Significante negatieve effecten op wezenlijke kenmerken van de EHS kunnen worden uitgesloten • Geen aantasting archeologische waarden • Geen aantasting van landschappelijk en cultuurhistorisch waardevol gebied
Kenmerken van het potentiële effect	
Bereik van het effect (geografisch en grootte getroffen bevolking)	Klein, enkele woningen
Grensoverschrijdend karakter	n.v.t.
Orde van grootte en complexiteit effect	Gering/laag: - Geringe toename verkeer - Geringe toename geluidsbelasting
Waarschijnlijkheid effect	Zeker
Duur, frequentie en omkeerbaarheid effect	Permanent
Conclusie	De wijziging van het Hunebedcentrum leidt niet tot belangrijke nadelige milieueffecten die nader geanalyseerd en afgewogen dienen te worden in een milieueffectrapport

6 Juridische vormgeving

De verdere ontwikkeling van het plangebied, zoals verwoord in de voorgaande hoofdstukken, is vastgelegd in de regels en verbeelding. Dit hoofdstuk beschrijft de juridische vormgeving van voorliggend bestemmingsplan.

6.1 Toelichting, verbeelding en regels

Het bestemmingsplan bestaat uit de toelichting, regels en verbeelding. De regels en de verbeelding vormen het juridisch bindende gedeelte van een bestemmingsplan. De regels en verbeelding zijn aan elkaar gerelateerd. Dit betekent dat de verbeelding en de regels altijd in samenhang moeten worden gebruikt. De plantoelichting is bedoeld om de verbeelding en de regels te verduidelijken en om gemaakte keuzen te verantwoorden aan de hand van ruimtelijk beleid.

Voor de verbeelding wordt als ondergrond de basiskaart Borger-Odoorn (BKE) gehanteerd. Deze basiskaart bestaat uit de Grootchalige Basiskaart van Nederland (GBKN) met gemeentelijke aanvullingen in de vorm van extra meetgegevens. Met het oog op de volledigheid en nauwkeurigheid van de aanwezige bebouwing wordt de meest recente versie van de BKE gehanteerd. Hiervoor wordt maandelijks de BKE automatisch herzien. Echter, de ondergrond zal nooit een volledige weergave van de werkelijkheid zijn. De op de plankaart aangegeven bebouwing moet dan ook als illustratief worden beschouwd. De BKE wordt naast de extra meetgegevens aangevuld met kadastrale gegevens van de Digitale Kadastrale Kaart.

Alle gronden die binnen het plangebied vallen hebben een bestemming gekregen op de verbeelding. Deze bestemmingen hebben slechts juridische betekenis indien in de regels hieraan een betekenis wordt gegeven. De begrenzingen van de bestemmingen volgen zoveel mogelijk geografische, topografische en/of kadastrale grenzen. Daar waar dat niet mogelijk bleek, is gekozen voor een meer praktische benadering. De schaal van de verbeelding kan met behulp van de computer door de gebruiker naar keuze worden ingesteld.

De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden en bebouwing, bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing en regelingen betreffende het gebruik van aanwezige en/of op te richten bebouwing.

6.2 Artikelgewijze toelichting

HOOFDSTUK 1 INLEIDENDE REGELS

In hoofdstuk 1 worden enkele in de planregels gehanteerde begrippen nader verklaard, zodat interpretatieproblemen zoveel mogelijk worden voorkomen. Daarnaast wordt aangegeven op welke wijze bepaalde grootheden dienen te worden gemeten.

Artikel 1: Begripsbepaling

In dit artikel worden de begrippen gedefinieerd, die in de regels worden gehanteerd. De begripsbepalingen in artikel 1 zijn noodzakelijk bij de interpretatie van de regels. Bij de toetsing aan het bestemmingsplan wordt uitgegaan van de in dit artikel aan de betreffende begrippen toegekende betekenis. Voor zover geen begrippen zijn gedefinieerd wordt aangesloten bij het normaal spraakgebruik.

Behalve de eerste twee begrippen zijn deze omschrijvingen alfabetisch gerangschikt. Zij zijn zoveel mogelijk gebaseerd op vaste jurisprudentie. In de loop der tijd hebben de meeste be-

grippen zich ontwikkeld tot een standaard, waarvan ook in dit bestemmingsplan gebruik is gemaakt.

Artikel 2: Wijze van meten

De bepalingen over de wijze van meten zijn in artikel 2 opgenomen. Dit artikel geeft aan hoe de hoogte- en andere maten die bij het bouwen in acht genomen dienen te worden, gemeten moeten worden.

HOOFDSTUK 2 BESTEMMINGSREGELS

In hoofdstuk 2 worden de op de kaart aangegeven bestemmingen omschreven. De bestemmingsregels zijn opgenomen in artikel 3 t/m 6. De bestemmingsomschrijving betreft de centrale bepaling van elke bestemming. Het betreft een omschrijving waarin limitatief de functies worden genoemd, die binnen de bestemming zijn toegestaan.

De bouwregels zijn direct gerelateerd aan de bestemmingsomschrijving. Ook het gebruik van gronden en bebouwing is gekoppeld aan de bestemmingsomschrijving. In de bouwregels staan uitsluitend bepalingen die betrekking hebben op het bouwen. Bouwregels zijn dan ook alleen van toepassing bij de toetsing van aanvragen om een omgevingsvergunning. De afwijkingsmogelijkheden van de bouwregels geven burgemeester en wethouders de bevoegdheid om onder voorwaarden met een omgevingsvergunning af te wijken van een specifieke regel. De specifieke gebruiksregels vormen een nadere concretisering van het toegestane gebruik.

Artikel 3: Bos

Het bosje in het zuidelijk gedeelte van het plangebied is bestemd als bos. Binnen deze bestemming mogen alleen bouwwerken, geen gebouw zijnde, worden opgericht.

Artikel 4: Cultuur en Ontspanning - Museum en kenniscentrum

Het vigerende bestemmingsplan uit 2002 is toegespitst op de bouw van het nieuwe Hunebedcentrum. Hiertoe is het plangebied bestemd als 'museale voorzieningen'. Deze bestemming is niet geheel in overeenstemming met het huidige en toekomstige gebruik. Het Hunebedcentrum richt zich namelijk specifiek op de presentatie en bescherming van hunebedden en prehistorische monumenten met als doel bewustwording en onderricht ten behoeve van diverse doelgroepen. Hiermee is de functie van het Hunebedcentrum niet beperkt tot een museum, maar kan het ruimer gedefinieerd worden als een kenniscentrum voor de prehistorie.

In dit bestemmingsplan wordt dan ook gekozen voor de ruimere bestemming 'Cultuur en Ontspanning - Museum en kenniscentrum' waarbij de specifieke functie met de aanduiding nader is gespecificeerd. Deze bestemming geeft een goede weergave van het huidige en toekomstige gebruik van het Hunebedcentrum en is in overeenstemming met de Regeling standaarden ruimtelijke ordening en bijbehorende SVBP 2012.

Binnen de bestemming is ondergeschikte horeca en detailhandel toegestaan, mits gerelateerd en ondergeschikt aan de functie museum en kenniscentrum. Ook avondopenstelling is toegestaan. Met het oog op het voorkomen van verkeer- en geluidhinder van bezoekers en vertrekkend verkeer in de nachtperiode (na 23:00) wordt de openstelling beperkt tot 22:30. Tenslotte zijn evenementen expliciet toegestaan. Wel is aan het houden van evenementen een aantal beperkingen opgelegd (maximaal 9 dagen per jaar, maximum bezoekersaantal en beperking tot de dagperiode, uitgezonderd op- en afbouw, geen geluidsversterking, etc.).

De bouwvlakken voor het huidige en voormalige hoofdgebouw is overgenomen uit het vigerende bestemmingsplan. Als aanvulling daarop is op de verbeelding een bouwaanduiding opgenomen waarbinnen alleen bijgebouwen geplaatst kunnen worden. Ook is specifiek aangeduid waar parkeervoorzieningen (regulier en tijdens evenementen) en een terras zijn toegestaan.

Artikel 5 en 6: Waarde - Archeologie 1 en 2

Deze dubbelbestemmingen zijn opgenomen voor de bescherming van aanwezige archeologische waarden. De dubbelbestemming Waarde - Archeologie 1 is bedoeld ter bescherming van bekende archeologische waarden. In dit bestemmingsplan gaat het om het bosje waarbinnen

het hunebed is gelegen. Dit betreft een archeologisch monument. De dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2 is bedoeld ter bescherming van gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde. In dit bestemmingsplan betreft dit het overige deel van het plangebied.

Ten behoeve van de bescherming van archeologische waarden zijn beide bestemmingen voorzien van specifieke regels voor het oprichten van bouwwerken of het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden.

HOOFDSTUK 3 ALGEMENE REGELS

In hoofdstuk 3 van de regels is een aantal standaardbepalingen opgenomen te weten, de anti-dubbeltelbepaling, algemene bouw- en afwijkingsregels en overige regels.

Artikel 7: Anti-dubbeltelregel

De anti-dubbeltelbepaling is opgenomen om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein niet nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.

Artikel 8: Algemene bouwregels

In dit artikel wordt, bij de toepassing van bepalingen van het bestemmingsplan, de aanvullende werking van de bouwverordening uitgesloten. Verder wordt in dit artikel een opsomming gegeven van onderwerpen, waarop de bouwverordening wel van toepassing is.

Artikel 9: Algemene afwijkingsregels

In dit artikel is aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid gegeven om met een omgevingsvergunning af te wijken van bepaalde, in het bestemmingsplan geregelde, onderwerpen. Hierbij gaat het om afwijkingsregels die gelden voor alle bestemmingen in het plan. Met deze bepalingen wordt meer flexibiliteit aan het plan gegeven. Dit voorkomt dat bij kleine ondergeschikte afwijkingen van het bestemmingsplan een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk is.

HOOFDSTUK 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS

In hoofdstuk 4 zijn twee artikelen opgenomen, het overgangsrecht ten aanzien van gebruik en bebouwing en de slotregel waarin de citeertitel van het bestemmingsplan wordt aangehaald.

Artikel 10: Overgangsrecht

In deze bepaling is vorm en inhoud gegeven aan het overgangsrecht.

Artikel 11: Slotregel

Als laatste is de slotregel opgenomen. Deze bepaling omschrijft de titel van het plan.

6.3 Verbeelding

Tot dit bestemmingsplan behoort de verbeelding met nummer 1681.00BP0017-VG02. De verbeelding moet altijd in samenhang met de regels worden gelezen.

7 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

De kosten voor de realisering van het plan en de inrichting van het plangebied komen geheel ten laste van de exploitant van het Hunebedcentrum (Stichting Borger, prehistorisch hart van Nederland).

De Wet ruimtelijke ordening verplicht om gelijktijdig met het bestemmingsplan een besluit te nemen over het al dan niet vaststellen van een exploitatieplan op grond van artikel 6.12 Wro. Van het vaststellen van een exploitatieplan kan worden afgezien indien het verhaal van de kosten op een andere wijze verzekerd is, het bepalen van een tijdvak, fasering en koppelingen niet noodzakelijk wordt geacht en het stellen van locatie-eisen niet noodzakelijk wordt geacht. Daarnaast kan van een exploitatieplan worden afgezien als er in absolute zin nauwelijks reële kosten zijn die de gemeente kan verhalen. Voorliggend plan betreft in hoofdzaak een actualisatie van het geldende bestemmingsplan. Aangezien aan bovenstaande voorwaarden voldaan wordt, kan worden afgezien van een exploitatieplan.

7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het voorontwerp bestemmingsplan is in het kader van het vooroverleg (artikel 3.1.1 Bro) opgestuurd naar diverse instanties. Aan de hand van de binnengekomen reacties is het bestemmingsplan aangepast en aangevuld. Tevens is aan Stichting Leefbaar Noordoost Borger de gelegenheid gegeven om te reageren op de voorgenomen plannen.

Het ontwerp bestemmingsplan is, overeenkomstig afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, 6 weken ter inzage gelegd. In deze periode hebben 9 belanghebbenden zienswijzen ingediend. Tevens hebben de provincie Drenthe en Waterschap Hunze en Aa's gereageerd op het ontwerp bestemmingsplan. De ingediende zienswijzen en reacties zijn opgenomen in de Reactienota zienswijzen (zie bijlage 5). In deze nota is tevens het standpunt van het college van burgemeester en wethouders ten aanzien van de verschillende zienswijzen en reacties opgenomen, evenals eventuele aanpassingen van het bestemmingsplan naar aanleiding hiervan.